

Kasım 2017

Şehircilik Şûrası Bilgilendirme Kitapçığı

Kasım 2017

Sekreteryaya Bilgileri

Adres: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Şehircilik Şûrası Genel Sekreterliği
Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı)
9. km. No: 278 Çankaya/Ankara
Telefon: 0312 410 14 87-88
E-posta: sehirciliksurasi@csb.gov.tr
www.csb.gov.tr/projeler/sehirciliksurasi/

İçindekiler

Sunuş	4
Şehircilik Şûrası Yönlendirme Kurulu	6
Şehircilik Şûrası Genel Sekreterliği	6
Şehircilik Şûrası Teknik Destek Ekibi.....	7
Şehircilik Şûrası Komisyonları Çalışma Takvimi.....	8
Şehircilik Alanında Genel Durum.....	9
Şehircilik Şûrasının Gerekçesi ve Amacı.....	12
Şûra Hazırlık Çalışmaları.....	13
Komisyon Raporlarının Sonuç ve Değerlendirmeleri.....	23
1. Şehirlerimizde Kimlik, Planlama ve Tasarım Komisyonu Özet Raporu	24
2. Kentsel Dönüşüm Komisyonu Özet Raporu.....	36
3. Şehirleşme, Göç ve Uyum Komisyonu Özet Raporu	48
4. Yeni Şehirleşme Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü Komisyonu Özet Raporu	56
Basında Şehircilik Şûrası.....	65
Şehircilik Şûrası Genel Kurulu Üye Listesi	68
Şehircilik Şûrası Genel Kuruluna Üye Veren Kurum ve Kuruluşlar Listesi	74
Genel Kurul Programı.....	79

İnsan ve şehir.

İnsan, çevre ve şehir ilişkisi; neredeyse ademoğlunun evrendeki serüveni kadar eskilere dayanan kadim bir ilişkidir. İnsanoğlunun ilk atası olan Adem ile Havva, yapımına başladıkları ilk bina ve şehir inşası ile yaşadıkları dünyayı mamur etmeye soyunurlar. Kabe'nin yapımı ile Mekke şehrinin temelleri böyle atılır. O günden bugüne baktığımızda insanoğlunun yaşadıkları şehri, akli ve kalbi birikimleri ile inşa ettiğini görürüz. Asırlar boyu üretilen bilgi, gelişen teknoloji ve insanoğlunun ortak tecrübesi yolumuzu aydınlatan fenerler gibidir. Nihai noktada; insanların ruhlarındaki kıvamin resmi, şehir olarak ortaya çıkar. O sebeptendir ki medeniyet perspektifimiz şehir ve insanı, aynı ve bir olarak değerlendirmiştir.

Yunus Emre der ki;

“ İşbu vücudun şehrine bir dem giresim gelir,
İçindeki Sultanın yüzün göresim gelir ”

Mademki şehirler insanın ruh ve idrak düzeyini yansıtır; o halde özen ve itina ile şehirlerimizi adeta gergef gergef işlememiz gerekir.

Zira hayat ilerliyor, ihtiyaçlar artıyor, koşullar değişiyor. Şehirlerimizin bu hızlı değişimden bağımsız yürümesi düşünülemez. Şehirlerimiz tıpkı bir canlı organizma gibi; kimi zaman yorgun düşer, kimi zaman hastalanır, kimi zaman da bakıma ihtiyaç duyar. Akıp giden zamanın yıpratıcılığı, yeni ihtiyaçlar ve biriken sorunlar doğrultusunda şehirlerimizi tazelemek, güçlendirmek yani ihya etmek durumundayız.

Şehirlerimizin inşa ve ihyası yüksek bir bilgelikle mümkün olabilir. İnsanla doğrudan ilişkili her disiplinden ve alandan o toplumun akıllarının hep birlikte şehir tasavvuru üzerinde çalışmaları asla ihmal edilemeyecek bir zorunluluktur.

İşte bunun için; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak milletimizin ortak aklını buluşturduğumuz bir "Şehircilik Şûrası" tertip etmeyi zaruret olarak gördük.

İnsan ve şehir konusunda aslolan insan ruhunun huzur bulacağı sıcak bir dünyanın kurulmasıdır. Sevginin, merhametin, şefkatin, dostluğun, insanlık değer ve sorumluluğunun ifa edileceği bir çevrenin ve bir muhitin bizi sımsıcak sarmasıdır.

İnanıyorum ki; Şehircilik Şûrası'nda ortaya konulan özverili çalışmalar bu ideal şehir tasavvurumuza çok önemli katkılar sağlayacaktır.

Şehircilik Şûrası'nı himayeleri altına alarak onurlandıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a hasaten şükranlarımı arz ediyorum. Şehirlerimizin gelecek vizyonunu şekillendirecek bu önemli çalışmaya katkı sunan şûra üyelerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Mehmet ÖZHASEKİ
Çevre ve Şehircilik Bakanı

Şehircilik Şûrası Yönlendirme Kurulu

Başkan	Refik TUZCUOĞLU	Müşteşar Yardımcısı
Üye	Sadi KIZIK	Strateji Geliştirme Başkanı
Üye	Y. Erdal KAYAPINAR	Mekânsal Planlama Genel Müdürü
Üye	Vedad GÜRGEN	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürü
Üye	Yasin KALEM	Mesleki Hizmetler Genel Müdürü
Üye	Dr. Zekeriya SEVİM	Bakanlık Müşaviri
Üye	Gamze ÖZER	Bakanlık Müşaviri

Şehircilik Şûrası Genel Sekreterliği

Genel Sekreter	Gamze ÖZER	Bakanlık Müşaviri
Gn. Sekreter Yrd.	Ayşegül ÖNGEL	Daire Başkanı
Gn. Sekreter Yrd.	Bülent ÜNCÜ	Daire Başkanı
Gn. Sekreter Yrd.	Engin SERT	Daire Başkanı
Gn. Sekreter Yrd.	İsmail TÜZGEN	Daire Başkanı
Gn. Sekreter Yrd.	Neslihan SAYILGAN	Daire Başkanı V./Bakanlık Müşaviri
Raportör	Arzu Nur BULUT	Şube Müdürü V.
Raportör	Alper KÖPRÜLÜ	Şube Müdürü V.

Raportör	Benay KAÇAR	Şube Müdürü V.
Raportör	Bülent YALAZI	Şube Müdürü V.
Raportör	Mehmet Nazım ÖZER	Şube Müdürü V.
Raportör	Pınar ZORAL	Şube Müdürü V.
Raportör	Betül CAN	Mali Hizmetler Uzm. Yrd.
Raportör	Çağrı UZEL	Çevre ve Şehircilik Uzm.
Raportör	Ertan GÖRAL	Şehir Plancısı
Raportör	Fatma Nur ODUNCU	Y. Mimar
Raportör	İlker AKBAY	Şehir Plancısı
Raportör	Mehmet Ali ŞİMŞEK	Çevre ve Şehircilik Uzm.
Raportör	Oktay ÖZDEMİR	Şehir Plancısı
Şehircilik Şurası Teknik Destek Ekibi		
Üye	Ayçin KIZILBEY	Çevre ve Şehircilik Uzm. Yrd.
Üye	Lütfü BİLGİN	Şehir Plancısı
Üye	S. Hale SARIKAVUN	Mimar
Üye	Şengül ÜN	Şehir Plancısı
Üye	Dr. Tuğçe SÖNMEZ SANER	Şehir Plancısı

Şehircilik Şûrası Komisyonları Çalışma Takvimi

Şûra Gündeminin Belirlenmesi	Aralık 2016
Komisyon Konuları ve Üyelerinin Belirlenmesi	Aralık 2016
Şûra Açılış Töreni ve Şûra Komisyonları 1. Toplantısı	27 Ocak 2017
Şûra Komisyonları 2. Toplantısı	20-21 Şubat 2017
Şûra Komisyonları 3. Toplantısı	20-21 Mart 2017
Şûra Komisyonları Ortak Çalışma Toplantısı	24-25 Nisan 2017
Şûra Komisyonları Ara Toplantısı	12-13 Haziran 2017
Şûra Komisyonları 4. Toplantısı	11-12 Temmuz 2017
Komisyon Raporlarının Teslimi	Eylül 2017
Komisyon Raporlarının Basımı	Ekim 2017
Şûra Çağrısı Yapılması	Ekim 2017
Şûra Üyelerine Tebligat Yapılması ve Raporların Gönderilmesi	Ekim 2017
Şûra Genel Kurulu'nun Yapılması	8-9 Kasım 2017
Şûra Çalışmalarının Dağıtılması ve Kitap Haline Getirilmesi	Aralık 2017

Şehircilik Alanında Genel Durum

Ülkemizde 50'li yıllardan itibaren devam eden hızlı kentleşme sonucunda şehirlerde yaşayan nüfusun oranı 1950 yılında %25 iken, 1980 yılında %44'e, 2000 yılında %65'e ve 2012 yılında %77'ye kadar çıkmıştır. 2016 yılı sonu itibarıyla ise dünya nüfusunun %54'ü, ülkemiz nüfusunun %88'i şehirlerde yaşamaktadır. 2050 yılında ise dünya nüfusunun üçte ikisinin, Türkiye nüfusunun ise %95'inin şehirlerde yaşayacağı öngörülmektedir. Bu nedenle en önemli uğraş alanlarımızdan biri şehircilik konuları ve şehirlerimiz olmalıdır.

1950 yılında nüfusu 500 binden fazla olan şehir sayısı 2 iken, günümüzde bu sayı 40'ı aşmıştır. Buna bağlı olarak 1984'te kabul edilen ilk Büyükşehir Belediyesi Yasası ile İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak ilan edilmişlerdir. İlk on yıl içinde büyükşehir belediye sayısı 8'e, yirmi yıl içerisinde ise 16'ya yükselmiş, 2016 yılı itibarıyla 6360 sayılı Kanun kapsamında 30'a, köylerin

mahalle statüsü kazanması ile birlikte kentleşme oranı da %88'e ulaşmıştır. Bu süreçte Türkiye şehirleri, büyümenin, sanayileşmenin ve ekonomik gelişmenin lokomotifi olmuştur. Bu dönemde, imar ve yapı mevzuatının geliştirilmesi, mekânsal planlama pratiğinin etkinleştirilmesi, çevresel kirliliğin önlenmesi için kentsel altyapı yatırımlarının desteklenmesi, farklı gelir grupları için toplu konut üretimi yapılması, organize sanayi bölgelerinin kurulması gibi şehir ve mekâna yönelik pek çok tedbir uygulanmıştır. 2009 yılında Kentleşme Şûrası yapılarak hızlı şehirleşme mercek altına alınmıştır. Yaşam kalitesi, afetlere duyarlı yerleşme, doğal ve kültürel varlıkların korunması, kentsel dönüşüm, teknik ve sosyal altyapı, yerel kalkınma, kentlilik bilinci, yönetim ve yerel yönetimler konularında çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda akademisyenler, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, yerel yönetimlerin yönetici ve çalışanları, sivil toplum, özel sektör ve meslek örgütlerinin mensupları yer almış

ve Ülkemizin sürdürülebilir kentsel gelişme hedeflerine ulaşılmasına yönelik önerilerde bulunmuşlardır.

Kentleşme Şûrası'nın sonuçları
esas alınarak
**“KENTGES Bütünleşik Kentsel
Gelişme Stratejisi ve Eylem
Planı (2010-2023)”**

hazırlanmış ve Yüksek Planlama
Kurulu tarafından 2010 yılında
kabul edilmiştir.

Şehirleşme ve imar konularında merkezi ve yerel idareler için bir yol haritası olan KENTGES; sorumlu kurum ve kuruluşlar ile yerel yönetimlerce uygulanmakta, Bakanlığımızca izlenmektedir. Bu çalışmalardan yola çıkılarak 2011'den sonra mekânsal planlamaya dair bir dizi kurumsal ve yönetsel değişiklik yapılmıştır.

2011 yılında kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yerleşme, yapılaşma ve arazi kullanımına yön verme, ülke ve bölge düzeyindeki mekânsal planları ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hazırlama, kentlerde ve kırsal alanlarda arazi kullanımına ilişkin temel ilke, strateji ve standartları belirleme, uygulanmasını sağlama ve denetleme görevleri verilmiştir.

Buna ek olarak, hızlı büyümenin getirdiği sorunları çözmek ve afete dayanıklı şehirler oluşturmak amacıyla Kentsel Dönüşüm Yasası çıkarılmıştır.

Son olarak 2014 yılında yürürlüğe giren 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile büyükşehir belediyelerinin yetki alanları, il sınırlarına kadar genişletilmiş, planlama ve imar faaliyetleri ile hizmet sunumu açısından bütüncül, etkili ve verimli bir yönetsel yapı kurulmuştur.

2014 yılı ve sonrasında yayımlanan üst düzey ulusal politika belgelerinde (10. Kalkınma Planı, Hükümet Programları, Orta Vadeli Programlar, Sektör Strateji Belgeleri vb.) “Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre” ilkesi altında, insanımızın şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi, çevreye duyarlı yaklaşımların artırılması noktasında hedef ve politikalara yer verilmiştir.

2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planında ekonomik amaçların geliştirilmesine paralel olarak, bireylerin kendilerini geliştirebilecekleri, özgür, sağlıklı, güvenli ve yüksek standartta yaşam sürebilecekleri sosyal bir ortamın oluşturulması temel amaç olarak belirlenmiştir. Planda kalkınma hedeflerine tam olarak ulaşılabilmesi için insanların bulundukları mekânlarda yaşam kalitesinin ve yaşanabilirlik standartlarının çevreye duyarlı bir şekilde yükseltilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu çerçevede, şehirlerin ve kırsal alanların kendine özgü koşul ve nitelik-

lerine göre, daha iyi iş fırsatlarını ve yaşam ortamlarını sunabilir hale gelmesinin önemli olduğu dile getirilmektedir.

Ayrıca, yerleşimlerde temel yaşam kalitesi standartlarının oluşturulması, düşük gelirli bölge ve şehirler başta olmak üzere ulaştırma, lojistik ve iletişim altyapısı iyileştirilerek piyasalara ve kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması amaç olarak belirlenmiştir. Onuncu Kalkınma Planı'nda hedef ve politikalara ek olarak, "Öncelikli Dönüşüm Programları" adıyla kritik müdahale alanları ortaya konulmaktadır. Programlar; birden fazla sektörü kesen, planların uygulanması ve izlenmesini kolaylaştıran, öncelikli alanlara yönelik kamu politikalarından oluşmaktadır.

Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Genel Koordinatör olarak belirlenmiştir. Programın amacı, şehirlerimizin ekonomik, sosyal ve fiziki dezavantajlarını azaltarak rekabet gücünü ve yaşam kalitesini artırmaktır.

Uluslararası belgeler çerçevesinde bakıldığında ise HABITAT III ve Amsterdam Paketi ile şehircilik alanında ülkemizde stratejilere ve uygulamalara aktarılması gereken yükümlülüklerimiz gündemdedir. Birleşmiş Milletler tarafından 20 yılda bir düzenlenen ve ikincisi 1996'da İstanbul'un ev sahipliğinde gerçekleştirilen Habitat Konferanslarının üçüncüsü, "Üçüncü Birleşmiş Milletler Konut ve Sürdürülebilir Kentsel Gelişme Konferansı-HABITAT-III", 17-20 Ekim 2016 tarihlerinde Ekvator'un Kito şehrin-

de gerçekleştirilmiştir. Konferans ile sürdürülebilir şehirlere ve konuta dair önümüzdeki 20 yılın gündemi belirlenmiş ve sonuç dokümanı niteliğinde ülkemizin de içerisinde olduğu BM üyesi ülkelerce "Yeni Kentsel Gündem" belgesi kabul edilmiş olup, uygulaması üye ülkelere sorumluluğundadır.

Belge "Şehir ve insan yerleşmelerinin kapsayıcı, güvenli, dirençli ve sürdürülebilir olması" hedefinin hayata geçirilmesine odaklanmaktadır. Yerel Yönetimlerin güçlendirilmesi ve şehirlerde toplumun her kesiminin kapsanmasına yönelik konuların ön plana çıktığı belgenin ülkemizde de stratejilere ve uygulamaya aktarılması gerekmektedir.

30 Mayıs 2016'da düzenlenen Avrupa Birliği Şehircilikten Sorumlu Gayri Resmi Bakanlar Toplantısında "Amsterdam Paketi" kabul edilmiştir. Belgede Avrupa Birliği politikalarını planlarken ve uygularken şehir düzeyinde yapılacak çalışmaların önemli bir rol oynadığı ifade edilmektedir.

AB Komisyonu, üye ülkeler ve Avrupa Şehirleri İletişim Ağı'nın ortak inisiyatifiyle kurulan Kent Gündeminin ilk aşamada çözülmesini amaçladığı öncelikli konular; etkin kentsel yönetim ve katılım, dengeli bölgesel gelişme için kentsel, kırsal ve sınır ötesi işbirlikleri, insan ve mekân temelli stratejik planlama, akıllı kentler, sosyal konular, kentsel dönüşümün sosyal ekonomik çevresel mekânsal ve kültürel yönleri, sanayi alanlarının dönüşümü, göç ve kamusal hizmetlerdir.

Şehircilik Şûrasının Gerekçesi ve Amacı

Ülkemizde; kurumsal örgütlenme ve yapılanma, mevzuatta yapılan yeni düzenlemeler, şehirleşme gündeminde yaşanan ulusal ve uluslararası gelişmeler ile belediyelerin hizmet kapasitelerinin geliştirilmesi kapsamında bir Şehircilik Şûrası düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış olup 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 27'nci maddesi çerçevesinde Şehircilik Şûrası yapılması kararlaştırılmıştır.

Bilindiği üzere, planlama, çevre duyarlı yerleşme ve yapılaşma konularında faaliyet gösteren kurumlar ve yerel yönetimlerin yapacakları iş ve hizmetlerin yol haritası olarak, 2009 yılında düzenlenen Kentleşme Şûrası sonuçları kapsamında; 151 kurum ve kuruluştan 500 uzmanın katılımıyla hazırlanan ve 2010 yılında kabul edilen “Kent-sel Gelişme Stratejisi Belgesi (KENTGES)”, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılı olan 2023 yılını hedef alan ülkemizin şehirleşme ve imar vizyonudur.

KENTGES'in eylemlerinin izlenmesi amacıyla ilgili kamu kurumlarının üst düzey temsilcilerinden oluşan “KENTGES İzleme ve Yönlendirme Kurulu” bugüne kadar pek

çok çalışmaya yön vermiştir. Düzenlenecek olan Şehircilik Şûrası komisyon konuları özelinde geniş paydaş katılımı ile yapılacak güncel değerlendirmeler de KENTGES'e büyük katkı verecektir. Diğer taraftan, 2016 yılında düzenlenen ve kabul edilen uluslararası çalışmaların sonuçlarının da ülkemizde bu alanlardaki çalışmalara ve uygulamaya aktarılması gerekmektedir.

Bakanlığımızca
“Şehircilikte Yeni Vizyon”
teması ile düzenlenecek olan
Şehircilik Şûrasının temel amacı;
Türkiye'nin yeni şehirleşme
vizyonunu, gelişen ve değişen
koşullar çerçevesinde katılımcı
bir şekilde belirlemektir.

Belirlenen amaç doğrultusunda oluşturulan Şûra komisyonları çalışma konuları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- I. Komisyon:** Şehirlerimizde Kimlik, Planlama ve Tasarım
- II. Komisyon:** Kentsel Dönüşüm
- III. Komisyon:** Şehirleşme, Göç ve Uyum
- IV. Komisyon:** Şehirleşmenin Yeni Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü

Şûra çalışmalarına davet edilen kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri gibi tüm paydaşların; çalışma alanları, araştırmaları, projeleri ve deneyimleri ile görev ve sorumluluk alanları dikkate alınarak ilgili komisyonlarda dengeli bir biçimde yer almasına özen gösterilmiştir. Tüm bu çalışmalar ışığında; sürdürülebilir, güvenli ve sağlıklı, yaşanabilir şehirlerin oluşturulması sağlanacaktır.

Şûra Hazırlık Çalışmaları

Şehircilik Şûrası süreci; İstişare toplantıları, Şûra komisyonlarının teşkili ve çalışma konularının belirlenmesi, komisyon çalışmaları ve raporların hazırlanması ile Şûra Genel Kurulu'ndan oluşmaktadır.

İstişare Toplantıları

Şehircilik Şûrası'nın beklenen faydayı sağlaması ve ilgili kesimlerin görüşlerinin özgür bir ortamda ifade edilebilmesi için Şûra'nın çalışma konuları, teşkil edilecek komisyonlar ve bu komisyonlara katılacak akademisyen, uzman ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının belirlenmesi amacıyla Bakanlığımızda Şehircilik Şûrası Genel Sekreterliği oluşturulmuş olup Sekreteryaya üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin katılımıyla bir dizi İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Şûra Komisyonları 1. Toplantısı

(27 Ocak 2017)

Komisyon Çalışmaları

Şehircilik Şûrasının açılış töreni, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Sayın Binali Yıldırım'ın teşrifleriyle 27 Ocak 2017 Cuma günü belediye başkanları, akademisyenler, bürokratlar, uzmanlar ve ilgili sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin katılımıyla

(toplam 2100 kişi) Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilmiştir. Açılış Töreni sonrası yapılan 1. Çalışma Toplantısında tanışma, başkan ve raportörlerin seçimi, alt çalışma başlıklarının belirlenmesi ve komisyon üyelerinin bu alt başlıklarda görevlendirilmesi çalışmaları yapılmıştır.

Şûra Komisyonları 2. Toplantısı

(20-21 Şubat 2017)

Komisyonların 2. Çalışma Toplantısı 20-21 Şubat 2017'de Antalya'da gerçekleştirilmiştir. Toplantının açılış konuşmasını Şûra Yönlendirme Kurulu ve İstişare Komisyonunun başkanlıklarını yapan Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Refik Tuzcuoğlu yapmıştır. 2. Çalışma Toplantısında komisyon raporlarının I. Giriş ve II. Mevcut Durumun Değerlendirilmesi kısımları tamamlanmıştır.

Şûra Komisyonları 3. Toplantısı

(20-21 Mart 2017)

Komisyonların 3. Çalışma Toplantısı 20-21 Mart 2017 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiştir.

3. Çalışma Toplantısında komisyon raporlarının III. Çalışma Konuları ve Tavsiye Kararları kısımları ele alınmıştır.

Şûra Komisyonları Ortak Çalışma Toplantısı (24-25 Nisan 2017)

Şûra Ortak Çalışma Toplantısı 24-25 Nisan 2017 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Komisyon raporları arasında olabilecek çakışma, uyumsuzluk ve tekrarlar-

rın giderilmesi, eksik alanların tamamlanmasına yönelik teknik bir çalışma yapılmıştır.

Şûra Komisyonları Ara Toplantısı (12-13 Haziran 2017)

Şûra Komisyonları Ara Toplantısı 12-13 Haziran 2017 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Şûra kavramlarının ortaya konulması ve sonuç bildirgesine yönelik kavramsallaştırma çalışmaları yapılmıştır.

Şûra Komisyonları 4. Toplantısı (11-12 Temmuz 2017)

4. çalışma toplantısı 11-12 Temmuz 2017 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda tavsiye kararlarına nihai hali verilerek taslak eylem planı hazırlanmıştır.

Komisyon Raporlarının Sonuç ve Değerlendirmeleri

Şehircilik Şûrası kapsamında oluşturulan komisyonlar ile bu komisyonların çalışma konularının belirlenmesinde; ülkemizde özellikle son yıllarda şehircilik alanında gündeme gelen konular, sorun alanları, fırsatlar ve yapılan istişare toplantılarından elde edilen sonuçlar temel alınmıştır.

Bu kapsamda, katılımcı bir yaklaşımla geliştirilmiş Komisyonların özet raporları ve sonuç değerlendirmeleri şu şekilde belirlenmiştir:

Sonuç olarak;

100 farklı kurum ve kuruluştan
133 temsilcinin katılımıyla
oluşturulan Komisyonlar
çalışmalarını toplam 9 ay
çalışarak tamamlamışlardır.

1. Komisyon

1. Komisyon

Şehirlerimizde Kimlik, Planlama ve Tasarım Komisyonu Özet Raporu

1 Şehirlerimizde Kimlik, Planlama ve Tasarım Komisyonu Özet Raporu

Şehirlerimizde Planlama, Kimlik, Tasarım Komisyonu'nun genel çerçevesi; şûra kılavuzunda komisyondan beklenen çıktılar doğrultusunda alt komisyonlar ve konularını belirleyip öncelikle mevcut durum değerlendirmesi yaparak sorunları tespit etmek ve sorunlar doğrultusunda tavsiye kararları üretebilmektir. Komisyonun amaç ve hedefi; şehircilik, planlama, kimlik, tasarım ilkelerini her yönüyle ele alabilmektir. Bu doğrultuda alt komisyonlar ve çalışma konuları belirlenmiştir:

- **Vizyon ve Genel Yaklaşım:** Bugünün kentini yeniden ele alarak, yaşam kalitesi ve kimlik sorunları genelinde konu tartışılmıştır. Bu alt grupta kimliksiz kentsel yapının yasal ve mevzuat ilişkisi de incelenmiş ve açıklanmıştır.

- **Kimlik, Planlama ve Kentsel Tasarım İlişkisi:** Kimlik, o yere özgü değerlerin oluşturduğu dokusal, sosyal, kültürel yaşam ortamı olması bağlamında tanım, bağlam, bileşenler ve riskler detaylı olarak açıklanmıştır.

- **İnsan Odaklı Gelişme-Yaşanabilirlik, Planlama ve Kentsel Tasarım İlişkisi:** İnsan ölçeği ile planlama ve tasarım ilişkilendirilerek, bütüncül yaklaşımın önemi ve gereği vurgulanmıştır.

Kentleri yaşanabilir kılan değerler açıklanmış, sorunlar saptanmış, günümüzdeki planlama anlayışımızın oluşturduğu tek tipleşme eleştirilerek, özellikle var olan planlama sisteminin yarattığı mekânsal ayrışmaya dikkat çekilmiştir.

- **Sürdürülebilirlik ve Yaşam Kalitesi:** Bu alt grupta ise sürdürülebilirlik ve ekolojik yaklaşım yaşam kalitesi ilişkisi ile birlikte açıklanmıştır.

Ekolojik gelişme, enerji, akıllı kentler, yavaş kentler, katılım olgusu özelinde ancak genel bir modelleme olarak tanımlanmıştır. Planlama ilişkisi, sorun ve çözüm sürekliliği bir sistem şeması oluşturularak iki kademeli bir yaklaşımla modellenmiştir.

Komisyon Çalışması Genel Değerlendirmesi

Şehirlerimizin yaşam ve mekân kalitesi yüksek, kimlikli ve yaşanabilir kılınması amacıyla; insan odaklı, güvenli, yerel kimlik değerleri ve geleneksel değerlerle buluşmuş, yaşam alanları oluşturulmasına yönelik tavsiye kararlarının üretilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla çalışan komisyon, kentlerimizin yaşam kalitesini yükseltmek adına; kentsel tasarımı öne çıkaran, planlama sürecini etkin hale getirecek bakışları içeren görüşlerini ve bunlara yönelik tavsiye kararlarını raporda oluşturmuştur. Günümüzde ülkemizde var olan planlama sistemi ve ona bağlı şehircilik anlayışı, parsel bazında imar hakkı veren bir imar planı anlayışına dönüşmüştür. Yeni şehircilik anlayışı; daha kapsayıcı, yere ve yerele özgü bakışı oluşturan ve özellikle kent kimliği adına stratejik mekânsal planlama ile kentsel tasarımı buluşturan bütünsel bir bakış olmalıdır. Kentlerimizin kimliği var olan tarih, bağlam, kültürel ve yerel ilişkilerin çağdaş ve yaratıcı yenilikçi tasarım ve çözümler ile buluşarak gelişmeyi yaratması demektir. Bunun sonucunda kültürel süreklilik ile oluşturulan ve yerel özelliklerin yeniden değere konduğu bütünsel bir bakış oluşacaktır, yeni şehircilik anlayışı bu hedefe yönelik geliştirilen araçları sunmalıdır.

Mekânsal yaşam, güvenli mekânlar, tasarım kalitesi ve çekici bir çevre, ekonomik olarak üretken bir ortam yaratacaktır. Bu kapsamda da sokak ve mahalle çok önemlidir, doğal ve tarihsel değerlerin korunmasının yanı sıra nitelikli kentsel değerlerin üretilmesi gereklidir. Kentsel kamusal mekânlar bu birlikteliği oluştururlar ve sosyal kalitede sokak ve mahalle yaşamını güçlendirerek birlikte oluşur.

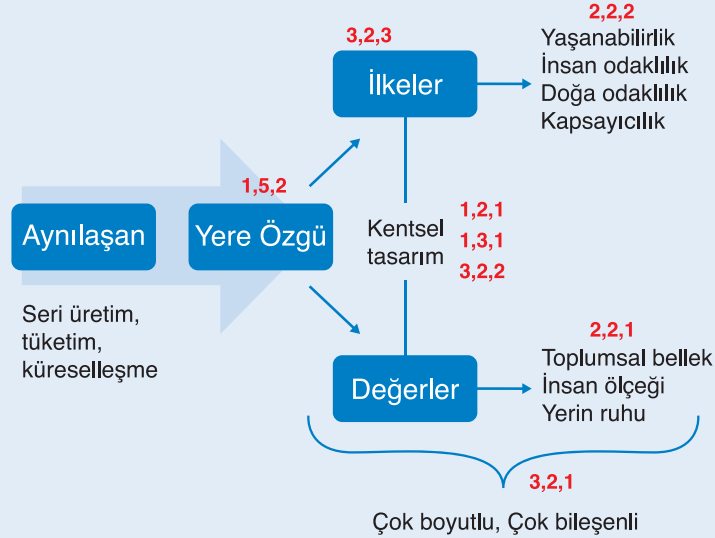
Sonuç olarak komisyon, kimlikli şehirler-planlama ve kentsel tasarım ve yaşam kalitesi adına uygulamada da kentsel mekânsal standartların geliştirilmesi ve kentsel tasarım rehberlerinin hazırlanması gerekliliğini vurgulamıştır.

Komisyon Özet Raporu

Kimlik;

Şehirlerin kimliği kuruluşlarından geldikleri duruma kadar geçen deneyimlere dayanır. Kimlik belirli bir zamana ait değildir, dinamiktir ve zaman içinde değişim gösterir. Şehir kimliğini oluşturan temel bileşenler o yerin tarihsel coğrafyası, tarihi dokusu, doğal yapısı, somut olmayan

Aynılaştan Çevrelerden Yere Özgü Değerlerle Beslenen Kentsel Kimliğe

kültürel değerleri, ekonomik yapısı, sosyal yapısı, dini değerler ve yapıları, entelektüel yapısı ve sosyo-kültürel yaşam pratiklerinden meydana gelir. Dolayısıyla şehrin kimliği yalnızca fiziksel boyutta değildir, ekonomik, toplumsal, çevresel, kültürel, yasal ve yönetsel süreçlerle de sürekli yeniden üretilmektedir. Şehirler üzerinde giderek artan küreselleşme etkisi altında gelişme ve değişim

hızı ve baskısı büyümekte kent-kır ilişkileri farklılaşmakta, şehirleşme gezegensel bir boyutta yeniden düşünülmektedir. Ülkemizin özellikle 1960'lar sonrası yaşadığı yoğun kentleşme ve buna ait şehirleşme yaklaşımlarının eksik kalması, kentleri aynılaştıran imar standartları ve yönetmeliklerinin hakim olması, otomobile dayalı bir kentsel yaşam kurgusunun mahalle gibi insan ölçeğinin

de bir sosyo-mekânsal bütünlüğü ortadan kaldırmaya başlaması ve yerini güvenli ve kapalı konut sitelerinin almaya başlaması yavaş dönüşen kimlik özelliklerini yeniden üretme noktasında nasıl bir tutum izleneceğini önemli bir soru olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Aynı şekilde, şehirlerimizdeki yapı teknolojileri ve üretim pratikleri de bu aynışmayı arttırmaktadır. Seri üretim mantığındaki standart yaklaşımlarla birlikte, birbirinin tekrarı, tekdüze kentsel mekânlar oluşmaktadır. Yer kimliğine ait somut değerler ve özellikler seçmeci tarihselci bir yaklaşımla öne çıkarılmaktadır. Oysa, şehirlerin kimliğini fiziksel biçimleniş özelliklerinde aramak son derece eksik bir tutumdur. Tarihsel süreç içerisinde oluşan kente özgü kültürel miras, gelenekler, tarihi referanslar, yaşam biçimleri vb. göz ardı edilmesi kentsel kimlik arayış ve çözümlerini yetersiz kılmaktadır. Bütün bu parçacıl ve seçmeci yaklaşımlar kent planlarında da hakim konumdadır. Özellikle plan tadilatları ve mevzi planlar yoluyla bütünlükten ve birbiriyle bağlantıdan yoksun büyük parçalar halinde gelişen kent parçaları oluşmaktadır.

Şehirlerin kentsel belleğinin iyi belgelenmesi, korunması ve aktarılması çok önemlidir. Özellikle, özel mülkiyetteki pek çok sivil mimari miras yok olma tehlikesi altındadır. Kamu elindekiler ise problemleri restorasyon ve onarım faaliyetleri ile olumsuz etkilenmektedir. Şehirlerimizde yere özgü değerler ve bilgiler planlama ve tasarım süreçlerini iyi aktarılamamakta ve yeterince yönlendirici şekilde

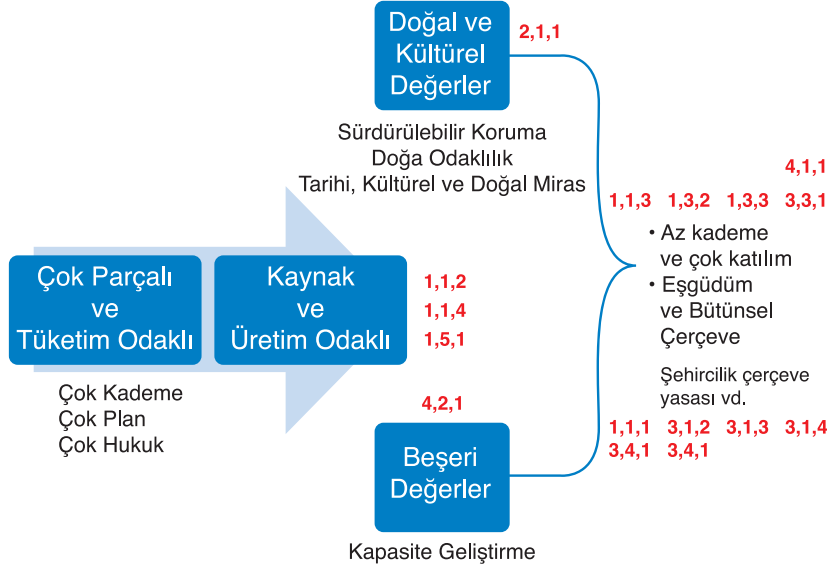
kullanılamamaktadır. Bu açığı kapatmak için kent belleğine, kentsel mekân ve yaşam kalitesine dair göstergelerin, hızlı erişilebilir, kamu kurumlarının ve üniversitelerin kolaylıkla kullanılabileceği, kullanıcı dostu dijital veri tabanları yoluyla oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Yere özgü değerlerin geri kazanılması ve üretilmesinde şehirleri yaşanabilir yapan, yaşam ve mekan kalitesini yükselten temel değer ve ilkelerin hakim kılınması çok önemlidir. Bunlar, kentin korunan ve yaşatılan tarihî mimarisi, çağı yansıtan yapıları, insanca ve etkin ulaşım sistemi, yürüme ve bisiklet yollarıyla desteklenen yeşil ağlar, buluşma yerleri, meydanlar gibi kentsel öğelerdir. Bahsedilen temel ilke ve değerlerin kimlikli kentler oluşturmada bütüncül bir çerçevede ele alınması, yaşam ve mekân kalitesini ön plana çıkaracak kentsel tasarım ve planlama yaklaşımlarının uygulanması kimlikli şehirler için anahtar konumdadır. Aynışan çevrelerden yere özgü değerlerle beslenen kentsel kimliğe geçiş çok boyutlu ve çok bileşenli bir süreç önermektedir. Burada temel hedef kentsel yaşam ve mekân kalitesinin yükseltilmesi bağlamında kentsel karakterin tanımlanması ve bütünsel kimliğin sürdürülebilmesidir.

Planlama

Kentler ürettikleri artı değer büyüyüp bir kısmı kısıt olan birçok kaynağı kullanarak büyüyüp gelişirler. Ekonomik

Çok Parçalı ve Tüketim Odaklılıktan Kaynak Odaklı Planlamaya Geçiş

faaliyetler dünya ve ülke coğrafyasında belirli alanlara yığılınarak gelişirler. Kentler bu yığılınışmaların en yoğun yaşandığı yerler olup, ürettikleri artı değerler ile büyümenin temel motoru haline gelmişlerdir. Bu süreç-

te kentlerde birçok kıt kaynak kullanılmaktadır. Bu kaynakların sürdürülebilir bir büyüme oluşturabilmesi için iyi bir planlama süreci oluşturulmalıdır. Şehirlerin planlı ve kimlikli gelişmesinden sorumlu olan belediyeler ile

yatırımlara yönelik politikaları teşvik, planlama, çevre gibi farklı boyutlarıyla yönlendiren merkezi kuruluşların ve yatırımcı sektörlerin etkileşim ve koordinasyonunun sağlanması önemlidir.

Bu kapsamda önerilen yeni planlama yaklaşımı bir yandan doğal ve kültürel değerleri sürdürülebilir bir şekilde korurken diğer yandan beşeri sermayenin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bu tür etkileşimli bir mekanizmaya mevcut karmaşık planlama süreçleri ile erişmek mümkün değildir. Bu nedenle, mevcut sistemde sadeleştirme ve basitleştirme yapılarak planlama ihtiyacını ortaya çıkaran unsurlara yönelik etkin bir süreç tasarlanmalıdır.

Bu sürecin beşeri kapasiteyi güçlendirmesi ve daha etkin kararlar üretebilmesi için aktif bir katılım mekanizması içermesi gerekmektedir. Burada anlatılan katılım mekanizması hazırlanmış bir plana ilişkin görüş sormanın çok ötesinde halkın plan hazırlık ve karar verme süreçlerine dahil olması, ilgili tüm kurum ve kuruluşların yapacakları üstlenmeler ile plan uygulama süreçlerinin bir parçası olacağı modeli anlatmaktadır. O nedenle dönüşüm sürecinin çıkış sloganı olarak az kademe (az plan) ve çok katılım ilkesi benimsenmiştir.

Planlama sistemindeki dönüşüm sürecinin en iyi şekilde yönetilebilmesi için şehircilikte kaynak odaklı planlamayı esas alan çerçeve bir yasanın geliştirilmesi ve buna bağlı olarak ilgili mevzuatın sadeleştirilip basitleştirilmesi önerilmektedir.

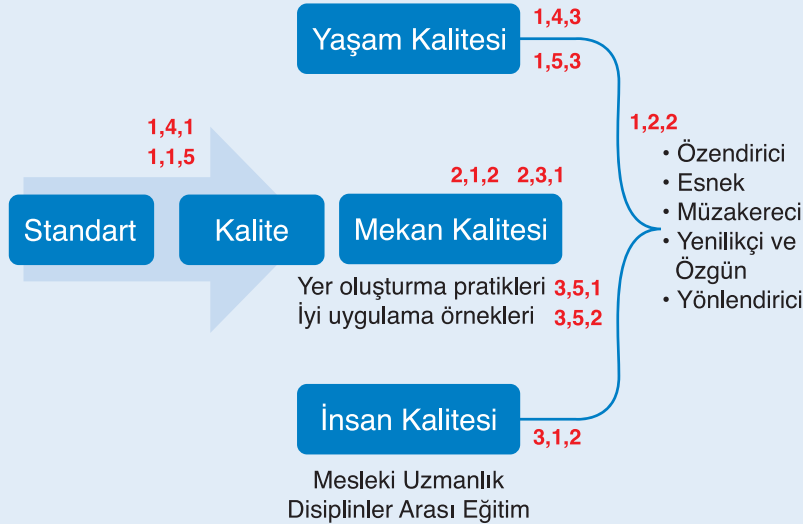
Tasarım

Günümüzde hızlı değişen ve dönüşen şehirler incelendiğinde bölge ölçeğinden, kent, mahalle ve sokak ölçeğine kadar yaşam kalitesi, yaşanabilirlik ve sürdürülebilirlik nitelikleri oluşmadan gelişen kentsel mekânlar üretildiği görülmektedir. Yerel bağlamdan ve kimlik özelliklerinden kopuş, piyasa ekonomisi ile şekillenen gayrimenkul odaklı yüksek yoğunluklu yapılaşma, küresel etkilerle savaş, göç ve iklim değişikliği gibi ani değişikliklerin yarattığı düzensizlikler ve nihayetinde yasal ve bürokratik mekanizmalarla belirli kural ve standartlar altında birbirine benzeşen şehir ve şehir parçalarının üretiliyor olması gibi eğilimler karşımıza çıkmaktadır. Dünyada bir yandan tasarım enerjisini kaybetmiş, kurallı ve standart regülasyonlara dayalı batılı normda şehirleşme/alt kentleşme sürerken, hızlı nüfus artışı ile boğuşan Asya şehirlerinde ise bir emlak ekonomisinin etkin olduğu, çok yüksek miktarlarda konut arzı sorunu olduğu görülmektedir. Ülkemizde ise şehirleşme hızı düşmekte, nicelik yerine nitelik, standartlarla birbiriyle benzeşen çevreler yerine yaşam, mekân ve insan kalitesinin ön plana çıkmaya başladığı bir anlayışa geçiş ihtiyacı belirmektedir.

Bu bağlamda, kentsel kimlik ve kentsel tasarım ilişkisinin kurularak kentsel tasarım rehberleri gibi yeni araçlarla bütünleşmesi, katılım boyutunun öne çıkarılarak her ölçekte paydaşlar ve aktörler ile kullanıcı birlikteliğinin geliştirilmesi bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Kentsel tasarım, kentsel mekân kalitesinin artırılmasını sağlayacak, mekâna ilişkin farklı disiplinlerin bir araya

Standartlardan Kentsel Kaliteye Geçiş

geldiği ve mekânın biçimlendirilmesi süreçlerinin tanımlandığı bir alan olarak özellikle 1960lar sonrası dünyada bir uzmanlık alanı olarak gelişmeye başlamıştır. Kentsel tasarım dönüşen tüm kentlerde öne çıkmış ve oynadığı güçlü rol, yenilikçi araçlarla kentsel kalite sorunlarına bir çözüm geliştirme sürecindeki eylemler bütünü ola-

rak önem kazanmıştır. Ülkemizde ise kentsel tasarım özellikle kentsel dönüşüm ve büyük parçalar halinde gelişen yeni kentsel çevrelerin ortaya çıkmasında imgesel ve sembolik nitelikleri ön planda tutan bir yapıda şekillenmektedir. Bu anlamda kentsel tasarım projelerinin kent planlama ile bütündeki ilişkileri ve tasarımın

bu sistemdeki konumu ile ilgili düzenlemelerde boşluklar bulunmaktadır. Yaşam kalitesini şehirlerimizde esas kılacak ölçütlerin belirlenmesi, düzenli mekansal veri toplanması, tüm planlama ve tasarım çalışmaları için öncelikli hedef olması gerekmektedir. Mekân kalitesini geliştirme yönünde kentsel tasarımın planlama sistemi içindeki yeri netleştirilmeli, parsel bazında yapı üretimi ve mülkiyet temelinde şekillenen niceliği ön planda tutan imar anlayışının sorunlarını giderebilecek, kentsel kalite temelinde nitelikli çevre üretimini arttıracak kentsel tasarım stratejileri, rehberleri, kodları gibi tasarım araç ve süreçleri tanımlanmalıdır.

Ayrıca, mekânla ilgilenen mesleklerde insan kalitesi geliştirilmeli, kapsayıcı, bütüncül çok-aktörlü işbirliklerine dayalı ve katılımlı planlama, tasarım ve mimari yaklaşımlar geliştirilmelidir. Tüm aktörlerle kentsel kaliteye geçişin ana ilkeleri özendirici, esnek, müzakereci, yenilikçi, özgün olma temelinde kurulmalı ve bu çerçevede gelişen yer oluşturma pratiklerine ve iyi uygulama örneklerine özel önem verilmelidir.

İmar planlamasının dayattığı, ortaya çıkan ürünün katı kontrollerle ve formüllerle denetlendiği yapıdan kentsel tasarımı, tasarım kalitesini ve nihayetinde yaşam kalitesini yükseltmeyi hedefleyen anlayışın hakim olmasıyla yeni şehircilik gündeminde ‘nicelikten niteliğe, standarttan kentsel kalite’ diline geçiş önem kazanacak, daha iyi, yaşanabilir kentsel çevre üretiminde anahtar rol oynayacaktır.

Komisyon Çalışması Genel Değerlendirmesi

Komisyon; öngördüğü amaç ve hedefler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüş, Şûra Sekreteryası’nın ortaklaştırdığı içerik sıralamasına (bölümlere) ve formata göre rapor yazımını gerçekleştirmiştir. Komisyon ilk ortak toplantısında çalışma alanları, bu alanlara ilişkin alt çalışma grupları ve grup raportörleri belirlenmiştir. Bu grupların hazırlıkları/raporları; komisyonun her ortak toplantısında sunulmuş ve tartışılmıştır. Yapılan eleştiriler, katkı ile öneriler doğrultusunda raporların zenginleşip, olabildiğince derinlik kazanmasına özen gösterilmiştir. Bir yandan da kavramsal/kuramsal boyuttan pratiğe ulaşan bir dizge içinde ülkemizde olup bitenlerin farkında olan, mevcut durumu analiz eden, ancak çözümü günü kurtarmak yerine değinilen dizge bağlamında arayan bir anlayış sürekli gündemde tutulmaya çalışılmıştır.

Şehirlerimizde Kimlik, Planlama, Tasarım Komisyonu Üyeleri ve Kurumları

	Adı-Soyadı	Unvanı	Kurum
Başkan	Güzin KONUK	Prof. Dr.	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üni.
Başkan Yrd.	Kayhan ÇAKANEL	Mimar	Efekte Mimarlık
Başkan Yrd.	Öner DEMİREL	Prof. Dr.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Raportör	Mine AŞCI	Mimar/Başkan Yardımcısı	Söke Belediyesi (Aydın)
Alt Komisyon Raportörü	Alparslan EKİNCİ	Şehir Plancısı	Altındağ Belediyesi (Ankara)
Alt Komisyon Raportörü	Mustafa GÜL	Şehir Plancısı/Uzman	Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Üye	Ahmet Burak BÜYÜKCİVELEK	Şehir Plancısı/Dr. Öğretim Görevlisi	TMMOB Şehir Plancıları Odası
Üye	Ali HÜRATA	İnşaat Mühendisi/ Genel Müdür Yardımcısı	Vakıflar Genel Müdürlüğü
Üye	Ayşegül ORUÇKAPTAN	Dr., Oda Genel Başkanı	TMMOB Peyzaj Mimarlar Odası
Üye	Canan Önem AÇIKBAŞ	Yüksek Şehir Plancısı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Üye	Dilek AYKAÇ	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Üye	Ece Ceylan BABA	Mimar/Doç. Dr.	Yeditepe Üniversitesi
Üye	Gökhan YILMAZ	İmar ve Şehircilik Daire Başkanı	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Üye	Gürol BARONCELLİ SAĞIROĞLU	Mimar	Stüdyo Galata Ltd.

Üye	Hamdi ELCUMAN	İnşaat Mühendisi/Daire Başkanı	Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Üye	Hatice KALFAOĞLU HATİPOĞLU	Yrd. Doç. Dr.	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Üye	Havva ALKAN BALA	Doç. Dr.	Selçuk Üniversitesi
Üye	İbrahim Hakkı YİĞİT	Mimar	MİMAR Mimarlık
Üye	Koray VELİBEYOĞLU	Doç. Dr.	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Üye	Köksal ALVER	Prof. Dr.	Selçuk Üniversitesi
Üye	Leyla DOĞAN	Şehir Plancısı	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Üye	Mehmet Feridun DUYGULUER	Yüksek Şehir Plancısı	Emekli
Üye	Mehmet Murat GÜL	Prof. Dr.	İstanbul Teknik Üniversitesi
Üye	Murat YILDIZ	Yrd. Doç. Dr.	Gebze YTÜ
Üye	Mustafa Sinan GENİM	Mimar/Dr.	Yenilem Proje Danış. Tic. AŞ
Üye	Müge AKKAR ERCAN	Doç. Dr.	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Üye	Nilay ÖZCAN EŞİN	Şehir Plancısı/ İmar ve Şehircilik Müdürü	Seferihisar Belediyesi (İzmir)
Üye	Ömer DABANLI	Dr.	Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi
Üye	Sami Güven BİLSEL	Prof. Dr.	Konya Ticaret Odası-Karatay Üniversitesi
Üye	Sezer CİHAN	Harita Mühendisi/Genel Sekreter	Tarihi Kentler Birliği
Üye	Volkan İdris SARI	Planlama Uzmanı	Kalkınma Bakanlığı
Üye	Yusuf Ersel TANRIÖVER	İnşaat Yüksek Mühendisi	Bornova Belediyesi (İzmir)

2. Komisyon

2. Komisyon

Kentsel Dönüşüm Komisyonu Özet Raporu

2 Kentsel Dönüşüm Komisyonu Özet Raporu

Komisyon Çalışması Genel Değerlendirmesi

Komisyon; öngördüğü amaç ve hedefler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüş, Şûra sekreteryaasının ortaklaştığı içerik sıralamasına (bölümlere) ve formata göre rapor yazımını gerçekleştirmiştir. Komisyon ilk ortak toplantısında çalışma alanları, bu alanlara ilişkin alt çalışma grupları ve grup raportörleri belirlenmiştir. Bu grupların hazırlıkları/raporları; komisyonun her ortak toplantısında sunulmuş ve tartışılmıştır. Yapılan eleştiriler, katkı ile öneriler doğrultusunda raporların zenginleşip, olabildiğince derinlik kazanmasına özen gösterilmiştir. Bir yandan da kavramsal/kuramsal boyuttan pratiğe ulaşan bir dizge içinde ülkemizde olup bitenlerin farkında olan, mevcut durumu analiz eden, ancak çözümü günü kurtarmak yerine değinilen dizge bağlamında arayan bir anlayış sürekli gündemde tutulmaya çalışılmıştır.

Rapor Özeti

Raporun I. bölümünde; kentlerimizin dönüşüm sürecinin dönemsel kırılmalarını ve bunların özelliklerini tanımlayan kısa bir başlangıç ile giriş yapılmış, ardından konuyu ele alış biçimi, yöntem, amaç ve hedeflere ilişkin açıklamalar bu bölümde yer almıştır.

Raporun II. bölümünü oluşturan “Mevcut Durumun Değerlendirilmesi” başlığı altında, alt çalışma gruplarının;

- Kavram, Yaklaşımlar ve Deneyimler
- Mevzuat, Uygulama ve Yönetim
- Sosyal Boyut
- Ekonomik Boyut
- Planlama ve Tasarım Boyutu

biçiminde belirlenen alanlar kapsamındaki raporları yer almıştır. Bu raporların içerikleri kısaca şöyle özetlenebilir:

Kavram, Yaklaşımlar ve Deneyimler -----

Kentsel alanlara müdahale biçimlerinin neler olduğu kavramsal olarak sıralanırken, bunların ülkelerin yasal düzenlemelerine, kentsel sorunlarına ve zamana göre farklılaştığının/değiştiğinin altı çizilmiş bir bağlamda “kentsel dönüşüm”ün ülkemiz için kavram, içerik ve uygulama adına açıklık kazanabilmesi açısından tanımı ile kapsamı üzerinde durulmuştur.

Mevzuat, Uygulama ve Yönetim -----

Ülkemizde kentsel dönüşümün yasal altyapı yönünden daha çok 2000’li yıllardan sonra gündem aldığını vurgulayarak başlayan bu alt bölüm; bir yandan bu konunun pek çok kanun ile ilintili olduğunun altını çizmiş, bir yandan da doğrudan kentsel dönüşüm uygulamalarını tanımlayan ve yönlendirmiş olan mevzuat düzenlemelerini yıllara göre sıralamıştır.

Sosyal Boyut -----

Kentsel dönüşüm sürecinde yapılanların toplum tarafından mekânsal (fiziksel) olduğu kadar, sosyal ve kültürel olarak da benimsenmediği takdirde amaca ulaşmanın mümkün olamayacağının altını bir kez daha kalınca çizen bu alt bölüm sonrasında sosyal boyutu betimleyen çalışma alanlarını sıralamakta ve saptadığı sekiz sorun alana ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmaktadır.

Ekonomik Boyut -----

Kentsel dönüşüm projelerinin tamamında uygulanabilecek tek bir finans modelinin mümkün olmadığı, finansmanın içsel ve dışsal kaynak çözümleri olarak iki başlık altında ele alınması gerektiği bu alt bölümün vazgeçilmez öngörüsüdür. Sorun alanlar ile tavsiye kararları ve açıklamaları bu öngörü uyarınca yapılmıştır. Ayrıca her iki kaynağı oluşturan modeller ya da yöntemler açıklanmakta, bu kapsamda elde edilen veriler/sonuçlar doğrultusunda ortaya çıkan sorun alanları beş farklı başlıkta aktarılmaktadır.

Planlama ve Tasarım Boyutu -----

İkinci bölümün son alt çalışma alanını oluşturan bu boyutun anlatısında öncelikli tespit; Türkiye’de kentsel dönüşüm sürecinin kuramı ve pratiği oluşturulurken, bu sürecin Planlama Kurumu’nun dışında algılanmaması ve kent bütününden koparılması yönünde olmuştur. Benzer bir yaklaşımla; sürecin tek eksenli değil, çok faktörlü ve sorun temelli bir anlayışla planlanıp yönetilmesine değinen bu alt bölüm belirlenen beş sorun alana ilişkin açıklamalar ile sonlanmaktadır.

Komisyon beş farklı başlık altında mevcut duruma ilişkin yaptığı değerlendirmeler bağlamında ve belirttiği sorunlar doğrultusunda (çalışma konuları) aşağıda açıklanan sorun alanlarına yönelik tavsiye kararlarına ulaşmıştır.

- **Sorun Alanı 1.** Planlama, Tasarım ve Süreç Yönetimindeki Yetersizlikler
- **Sorun Alanı 2.** Parçacıl Planlama Yaklaşımının Yarattığı Kopukluklar
- **Sorun Alanı 3.** Tek Odaklı Olmanın Geniş Kapsamlı Bakışları Engellemesi
- **Sorun Alanı 4.** Kentsel Dönüşümün Finansmanı = İmar Hakkı Artışı mıdır?
- **Sorun Alanı 5.** Planlama/Kentsel Tasarım Bütünselliği ve Olumsuzluklar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Şehircilik Şûrası Genel Sekreterliği'nin öngördüğü format kapsamında özetle tanımlanan bu kararların içeriğinde:

- Ülkemizde kent, kentleşme, planlama, yönetim ve mevzuat açısından olan değişimi anımsamak, buradan günümüze bakmak,
- Uluslararası deneyimler, kuram pratik ilişkisi ve yeni yaklaşımlar kapsamında kentsel dönüşümü ve ülkemizi bir kez daha düşünmek,
- Ağırlıklı 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” sonrası olup bitenleri değerlendirmek

konuları öne çıkmış, bu konular doğrultusunda farklı boyutlar (kavramlar, mevzuat, planlama, sosyal yapı, finansman) açısından çeşitlenen değişkenlerin ortaya

koyduğu sorun alanları ve bu alanlara bağlı olarak da aşağıda özetlenen tavsiye kararlarına yer verilmiştir.

Tarihi ve kültürel kimliğin olduğu her türlü sit alanında koruma-yenileme stratejileri birlikte düşünülmeli, bu alanlar gerektiğinde açık hava müzesi niteliğinde kullanılmalıdır. Özellikle riskli ve yoğunluğun azaltılması gereken alanlarda rezerv yapı alanlarına hakların transferi sağlanabilmelidir.

Mülkiyet hakkının kullanılması imar hakları ile sağlanmakta olup imar hakları tapu/tapu sicili gibi alanlarda güvence altına alınmalıdır. İmar Hakkı transferi için yeniden kurulan Emlak Bankası'nın, Takasbank gibi imar transferi haklarının alınıp satılmasına uygun bir sistemle çalışması sağlanmalıdır. Sosyal etki değerlendirmeleri ile birlikte ekonomik alanda da kent bütününde analizler yapılmalı, oluşturulacak projelerde bu verilerin kullanımı sağlanmalı ve bu konu mevzuatta yer alabilecek biçimde düzenlenmelidir.

Kentsel dönüşüm alanları ilanı için öncelik ve özgünlük ölçütleri mevzuatla belirlenmeli ve dönüşüm alanlarının alan sınırları ile proje süreleri bu ölçütler doğrultusunda değerlendirilmelidir.

Yaratılacak iş imkânları, gelecek neslin yaşam standartlarının iyileştirilmesi konularında bilgilendirme; imar hakkı artışı talebinden uzaklaştırmak, kaliteli yaşam alanlarında neler olması gerektiği konularında halkın bi-

linçlendirilmesi profesyonel ve akademik niteliği olan bir kurumsal yapılanma içinde ele alınmalıdır.

5393 sayılı Kanundaki kentsel dönüşüm uygulaması 2/3 kararı, uzlaşmayanların mülk satışı, muafiyetler gibi zorlayıcı ve teşvik edici araçlar açısından eksik ve etkisiz kalmaktadır. Bu yüzden yürürlükte bulunan kentsel dönüşümle ilgili kanunların, etkin uygulama araçlarıyla donatılarak tek bir kanun haline getirilmelidir. İlave olarak kentsel dönüşüm kapsamına ekolojik hassas alanların korunması, kentsel koruma alanlarının, havza alanlarının ve çöküntü alanlarının iyileştirilmesi gibi dönüşüm alternatifleri de dahil edilmelidir.

6306 sayılı Kanunda 3.3. maddesine, Hazine dışındaki diğer kamu kurumlarının taşınmazları ve mülklerinin kentsel dönüşüm alanına ve projesine dâhil edilmesi için Anayasa Mahkemesi'nin gerekçesi doğrultusunda özel bir düzenleme eklenmesi, uygulamayı yapan kamu idarelerinin diğer kamu idareleri ile olan anlaşma zorunluluğunu ortadan kaldıracaktır.

Uygulama bölgesinde küçük hisselerin yaratacağı teknik ve hukuksal sorunların önlenmesi, küçük oranlı hisseli imar parselleri oluşturmayı önleme ve bu tür taşınmazlarda müstakilleştirme yaklaşımının kentsel dönüşüm alanlarında uygulanması yarar sağlayacaktır.

Özel mülkiyete ait rezerv yapı alanlarını da kapsayacak biçimde, plan değişikliğiyle imar artışları getirilecek ta-

şınmazlarda imar artışlarının belirli bir yüzdesinin aynı veya nakdi olarak dönüşüm alanlarında kullanılmak üzere Kentsel Dönüşüm Özel Hesabı'na aktarılması ve bu amaçla kullanmasının sağlanması uygulayıcı idarelere finansal anlamda katkı sağlayacaktır.

Kentsel dönüşüm alanlarında yabancı ülkelerde yerleşik kişilere yönelik Tebligat Kanunu'nda değişiklik yapılmalıdır. Ek olarak Belediye Kanunu'nun 73. Maddesine göre yapılan Kentsel Dönüşüm çalışmalarında 1. derece mirasçının bulunmaması halinde diğer derecelerdeki mirasçılar için mahalle muhtarları aracılığı ile tebliğ düzenlenmesi yararlı olacaktır.

Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesine ve Devlet İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin son fıkrasına "kentsel dönüşüm projeleriyle sınırlı olmak kaydıyla yapım işlerinde kullanım hakkının kamuya (Bakanlık ya da ilgili idare) devredilmesi ile ihaleye çıkılabilir" ilavesinin yapılmasıyla ihale süreci kısıllacaktır.

Dönüşüm alanı kapsamında yer alan, müşterek mülkiyete konu ancak hissedarları bağlayıcı harici bir taksim sözleşmesi ve özel bir parselasyon planı veya fiili kullanma biçiminin söz konusu olduğu parsellerde, başka bir şart aranmaksızın kentsel dönüşümle yapılan bağımsız bölümlerin paydaşlar arasında bir tür paylaşım yapımak yoluyla bireyselleştirme sağlanması hisseli mülkiyet sorunlarının çözümüne yardımcı olacaktır.

2B arazileri kullanıcılarına tapu verildikten sonra bu alanlarda parçacıl planlama ve hızlı bir yapı yoğunluğu artışı söz konusu olacak ve bu artıştan Devlet hiçbir pay alamayacaktır. Ayrıca 2B alanlarının sahip olduğu konum, yapı stoğu gibi hususlar değerlendirildiğinde söz konusu alanların kentsel dönüşümde bütüncül ve örnek nitelikte proje alanı yapılabilme potansiyeli taşıdığı için ve bu alanlar çoğunlukla şehir merkezlerinin yakınında bulunduğu için rezerv yapı alanı olarak kullanılması ihtiyacı bulunmaktadır. Bu sebeple 2B arazilerinin ya riskli alan ya da rezerv yapı alanı ilan edilerek kullanılması, hak sahiplerine depreme dayanıklı, yaşam kalitesi yüksek projelerden kat mülkiyeti tapusu verilmesi, yine gerektiğinde DOP kesintisi yapılarak bir miktarının kamu tarafından kullanılmasının sağlanması yararlı olacaktır.

Kentsel dönüşüm kapsamında kamusal alanlarda kalan taşınmaz sahiplerine kamulaştırmada verilmek üzere gayrimenkullere/bağımsız birimlere yönelik kıymet takdir bedelleri kapsamında sertifika, senet, bono vb. gibi bankalarca da kredilendirilebilecek menkul değeri olan araçlar oluşturulmalıdır. Böylece hem bu alanların dönüşümü sağlanacak hem de kentin donatı standartlarının artırılması sağlanacaktır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Büyükşehir Belediyeleri ve İl Belediyeleri tarafından ilçe belediyelerinin kentsel dönüşüm planlama ve uygulama işlemleri etkin şekilde denetlenmelidir. 5366 sayılı Kanun'da sit ve koruma alanları kaybına neden olan

hüküm ve uygulamaların ortadan kaldırılması ve bu Kanun'un 2863 sayılı Kanun ile olan tüm çelişkilerin giderilmesi gerekmektedir.

Kentsel dönüşüm uygulamalarına ve imar/planlama konularına ilişkin idari ve adli uyuşmazlıkları çözüme kavuşturmak üzere "*İhtisas Mahkemesi*" kurulmalı ve hızlandırılmış yargılama olan "*ivedi yargılama usulü*" kullanılmalıdır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda kentsel dönüşüm sürecini genel olarak Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü; imar planlamasını ise Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü yürütmektedir. Kentsel dönüşüm sürecinin iki ayrı birimde değil, tek bir birimde yürütülmesi yararlı olacaktır.

Kentsel dönüşüm kapsamına 3194/18 veya 2981 10 b/c hükümlerince düzenleme görmüş parsellerden; bölge için hesaplanacak DOP kesintisi altında kalan oranları varsa, yeni çıkarılan 6745 sayılı Kanunun 58. maddesinde olduğu gibi tamamlayan miktarda DOP alınmasıyla kamunun sağladığı değer artışının büyük bir kısmının aynı (toprak) kesinti biçiminde kamuya dönüşü sağlanacak, kamu idarelerinin kamulaştırma maliyetinden kaçınmaları ve taşınmaz sahipleri arasında DOP eşitliği sağlanabilecektir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen kira yardım tutarı her il için ayrı ayrı değil, nüfus dağılımına göre iller gruplanarak belirlenmektedir. Bu uygulama ile

ortaya çıkan mağduriyetlerin engellenmesi ve kamu kaynağının verimli kullanılması açısından her ilde ve ayrıca illerdeki bölgesel farklılıklar da gözetilerek ilçelerde kira yardım tutarının belirlenmesi gerekmektedir.

6306 sayılı Kanuna; kaçak, ruhsatsız veya iskânsız yapıların İdarece resen riskli yapı olarak belirleneceği düzenlenmesi eklenmelidir.

Kentsel dönüşüm uygulamasının özel sektör veya kamu kurumları vasıtasıyla yapılması durumuna bağlı olarak, uzlaşma görüşmelerinde ilgili kamu kurumu vatandaşın yanında doğrudan sorumlu veya garantör olarak bulunmalıdır.

Kentsel dönüşüm alanlarında dönüşüm öncesi alanda yaşayan bireylerin dönüşüm sonrası alanı terk etmeme- si, yeni yerleşim düzenine adaptasyonu ve kent bütünü ile entegrasyonunun sağlıklı olmasını sağlayacak kısa ve uzun vadeli sosyal projeler hazırlanmak suretiyle kentsel donatıların etkin kullanımının sağlanmalıdır. Dönüşüm sürecinde yer alan kamu kurumlarının mali yapılarının güçlendirilmesinin yanı sıra, yerel yönetimlerin başta İLBANK olmak üzere benzer kurumlardan kullanacakları kredilerin borçlanma limitlerinden bağımsız olarak tahsis edilmesi sağlanmalıdır.

5393 sayılı Belediyeler Kanunu 68.maddesinde belirtil- diği üzere belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla sadece belediyenin yatı-

rım programında yer alan projelerinin finansmanı ama- cıyla tahvil ihracı gerçekleştirebilir. Belediyelerin kentsel dönüşüm projelerinde uzun vadeli tahvil ihracı yapması teşvik edilmelidir.

TOKİ'nin özellikle yoksulluk ve yoksunluk eksenli dönü- şümde mevcut konut alanlarının yenilenmesi ve sağlık- laştırılması amacına yönelmesi ve TOKİ kaynaklarının bu amaçla daha yaygın kullanılması sağlanmalıdır.

Bakanlığın mevcut yapıda hak sahiplerine sağlamış ol- duğu konut kredilerinde faiz desteği yaygınlaştırılmalı ve özellikle alan bazlı dönüşümlerde proje geliştiricisi ku- rumlara da benzer destek sağlanmalıdır. Belediyelerin finansman kuruluşu olan İLBANK'ın kentsel dönüşümde yönlendirici ve finansman sağlayıcı bir rol alması ve sü- reçte etkin olması teşvik edilmelidir.

Kentsel dönüşüm kapsamında kullanılmak üzere yurt dışından (AYB, IBRD, JICA vb) uygun kredi finansmanı sağlanması için İLBANK bünyesinde inşai faaliyetlere yönelik Altyapı GYO veya GYO şirketinin kurulması ön- görülmelidir.

İLBANK vb kuruluşlar tarafından kentsel dönüşüm pro- jeleri finansmanı sağlanırken, il bazında tüm kentsel dö- nüşüm projelerine bakılmak suretiyle avantajlı ve deza- vantajlı bölgeler arasında mutlak denge sağlanmalıdır.

Afet halinde oluşacak hasarların karşılanmasını garanti eden DASK'ın kentsel dönüşüm amaçlı olarak KDÖH'e

kaynak aktarması sağlanmalıdır. Özellikle kentsel dönüşüm sonrası yapılan DASK bedeli açısından, artık bina-
nın afet riski ve DASK'dan ödeme ihtimali azaldığı için önemli bir miktarın KDÖH'e aktarılması yararlı olacaktır. Ayrıca DASK gibi fonlara sahip kuruluşların dönüşüm projelerinin finansmanında yatırımcı olarak yer alması yararlı olacaktır.

DASK tarafından 2015 yılında yapılan afet bonusu benzeri bono ihracının KDÖH'da kullanılmak üzere yapılan-
dırılması gerekmektedir.

Belediyelere KDÖH'den sağlanan kaynak aktarımında; belediyelerin kentsel dönüşüm uygulamalarına ayırmaları gereken pay takas/ mahsup edilmelidir. TOKİ vb. kamu kuruluşları eliyle gerçekleştirilen hasılat paylaşımı, gelir paylaşımı, arsa payı paylaşımı gibi yöntemlerin uygulandığı projelerden elde edilen gelirin Bakanlıkça belirlenecek belirli bir oranın KDÖH'e aktarılması sağlanmalıdır.

İmar planları neticesinde oluşan değer artışlarının hesaplanarak oluşan ek değerın belli bir kısmının ve özel kişi, kuruluşlara ait arsaların rezerv yapı alanı ilanı halinde arsanın belli bir kısmının aynı veya nakdi olarak kamuya aktarılması sağlanmalıdır. Kamuya aktarılan payın ilgili kuruluşlar aracılığı ile şehircilik anlamındaki ihtiyaçlarının karşılanması (altyapı, park, meydan, okul, sağlık ocağı, rezerv yapı ve rezerv yapı alanı, altyapılı arsa üretimi vb.) için kullanılması hazırlıklarına başlanılmalıdır.

Hâlihazırda farklı kurumların plan yapma ve onama yetkileri bulunmaktadır. Farklı kurumlar tarafından yapılan planlama çalışmaları, kent ölçeğinde bütüncül planlama çalışmalarını olumsuz yönde etkilemektedir. Özel amaçlı planlar da dâhil olmak üzere, planlama çalışmalarının yine farklı kurumlar tarafından teklif edilebilirliği engellenmeden, onama yetkisinin yerelde, tek elde toplanması ivedilikle düzen altına alınmalıdır.

Büyükşehir Belediyeleri sınırları içinde kurulan ancak aktif olarak kullanılmayan Altyapı Koordinasyon Merkezi'nin standart belirlenmesi, uygulamaların bu standartlar içinde olduğunun denetlenmesi, mekânsal bilgilerin ve ilişkili öznitelik bilgilerinin, kısa sürede plan görüşü verilebilir olmasının sağlanması hedeflenmelidir.

Kentsel Dönüşüm Komisyonu Üyeleri ve Kurumları

	Adı-Soyadı	Unvanı	Kurum
Başkan	Zekai GÖRGÜLÜ	Prof. Dr.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Başkan Yrd.	Gürsel ÖNGÖREN	Avukat/Prof Dr.	Serbest
Başkan Yrd.	Sezayi KÖSE	Şehir Plancısı/Kentsel Tasarım Müdürü	Esenler Belediyesi (İstanbul)
Alt Komisyon Raportörü	Muhammet Ali ŞAHİN	Şehir Plancısı/Plan Proje Müdürü	Şahinbey Belediyesi (Gaziantep)
Alt Komisyon Raportörü	İsmail MUTAF	Harita Mühendisi	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Alt Komisyon Raportörü	Ufuk ALTUNBAŞ	Şehir Plancısı-Şef	Beyoğlu Belediyesi (İstanbul)
Alt Komisyon Raportörü	Bilgin KOLUAÇIK	İnşaat Mühendisi-Daire Başkanı	İlbank AŞ
Alt Komisyon Raportörü	Hasan NOKAY	Dernek Başkanı	Piri Reis HGCBSD
Üye	A. Mustafa AYTEN	Doç. Dr.	Abdullah Gül Üniversitesi
Üye	A. Faruk GÖKSU	Şehir Plancısı	Kentsel Strateji
Üye	Ahmed Alper YILMAZ	Planlama Uzman Yardımcısı	Kalkınma Bakanlığı
Üye	Ali HEPŞEN	Doç. Dr.	İstanbul Üniversitesi
Üye	Arif Murat KÖKBUDAK	Yönetim Kurulu Başkanı	Anahtar Proje

Üye	Arzu TAYLAN SUSAN	Yrd.Doç. Dr.	Selçuk Üniversitesi
Üye	Atilla YILMAZ	Meclis Üyesi	İstanbul Ticaret Odası
Üye	Bayram UZUN	Prof. Dr.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Üye	Ertuğrul CANDAŞ	Harita ve Kadastro Mühendisi-Oda başkanı	TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
Üye	Ethem MEZGİTLİ	Harita Teknikeri/Kentsel Dönüşüm Müdürü	Melikgazi Belediyesi (Kayseri)
Üye	F. Fethi HİNGİNAR	Yönetim Kurulu Başkanı	İMSAD
Üye	Fatih AYDIN	Jeoloji Mühendisi	Afet ve Acil Durum Başkanlığı
Üye	Fatih TERZİ	Doç. Dr.	İstanbul Teknik Üniversitesi
Üye	Gürkan COŞKUN	Yönetim Kurulu Üyesi	MÜSİAD
Üye	Hakan GEDİKLİ	Harita Mühendisi/ Genel Müdür Yardımcısı	Emlak Konut
Üye	Harun TANRIVERMİŞ	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Üye	Kerem ALKİN	Prof. Dr.	İstanbul Medipol Üniversitesi
Üye	M. Barçın KAYAMAN	İlke Yapı AŞ	Genel Müdür-İnş. Müh.
Üye	Mikail AYDEMİR	Şehir Plancısı	Fikirtepe Platformu

Üye	Murat GENÇ	Harita Mühendisi/Emlak İstimlak Dairesi Başkanı	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Üye	Mustafa BAKIR	Şehir Plancısı/Kentsel Dönüşüm Şube Müdürü	TOKİ
Üye	Mustafa ŞAHMARAN	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Üye	Ömer Ali ACAR	Harita Mühendisi- Kent Estetiği Daire Başkanı	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Üye	Reha YELTEKİN	İnşaat, Çevre ve Yapı Malzemeleri Sektör Kurulu Başkanı	MÜSİAD
Üye	Selahattin ÖZÇELİK	Kentsel Dönüşüm Müdürü	Meram Belediyesi (Konya)
Üye	Selami KESKİN	Genel Sekreter Yardımcısı	Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Üye	Süleyman KARALI	Yüksek Şehir Plancısı	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Üye	Tahir TELLİOĞLU	TOBB Türkiye İnşaat Müteahhitleri Meclisi Başkanı	TOBB İnşaat Sektörü
Üye	Tekin SARAÇOĞLU	İnşaat Yüksek Mühendisi	Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği
Üye	Teoman Mehmet ARSLAN	Şehir Plancısı-Şube Müdürü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Üye	Yasemin SOLMAZ ŞENGÜL	Şehir Plancısı	Gaziosmanpaşa Belediyesi (İstanbul)

3 Şehirleşme, Göç ve Uyum Komisyonu

Özet Raporu

Rapor Özeti

Şehirleşme olgusu, kuşkusuz göç kavramıyla doğrudan ilişkilidir ve birbirleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Bununla birlikte şehircilik bağlamında yapılan çalışmalar, göstermektedir ki göçün dinamikleri ve ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından son yıllarda önemli değişimler meydana gelmektedir.

Önceleri daha çok yerel ve ulusal unsurlar göz önünde bulundurularak ele alınan şehirleşme ve göç olguları günümüzde ulus-ötesi bir boyutta tartışılan kavramlar haline gelmiştir. Dikkat çekilen bu nokta doğrultusunda şehirlerimizin bu yeni durumla birlikte özellikle mekânsal ve sosyolojik bir dönüşümle karşı karşıya bulunduğu ve buna yönelik olarak gelecek planlamalarının nasıl şekilleneceği ile ilgili bir gereklilik ortaya çıkmaktadır.

Son yıllarda, iç göçün yanısıra yoğun bir dış göç olgusu da Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını ve kentlerin

çehresini etkilemeye başlamıştır. Türkiye'nin jeo-politik konumu, artan ekonomik gücü, bölge ülkeleri ile tarihsel, kültürel bağları gibi “çekici faktörler” ve sınır komşusu olduğu ülkelerdeki siyasi istikrarsızlar, çatışma ortamı ve yoksulluk gibi “itici faktörler” Türkiye'ye yoğun bir göç yaşanmasına yol açmıştır.

Uzun yıllar boyunca uluslararası göç literatüründe göç veren bir ülke ve “transit ülke” olarak değerlendirilen Türkiye, yakın dönemde artık “hedef ülke” konumuna da gelmiştir.

Özellikle 2011 yılında başlayan Suriye krizi neticesinde Türkiye tarihinde tanık olunan en büyük kitlesel göç hareketi yaşanmış ve üç milyonu aşkın Suriyeli Türkiye'ye sığınmıştır. Bu yoğun kitlesel göç hareketi neticesinde Türkiye, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin ülkelerin barındırdığı mülteci nüfusun büyüklüğüne göre yaptığı sıralamada 2015 yılı itibarı ile ilk sıraya yerleşmiştir, Türkiye'nin bu konumu halen devam etmektedir.

Türkiye, yasal mevzuatımızda “geçici koruma statüsü” kapsamında değerlendirilen Suriyelilerin yanı sıra çok sayıda Irak, İran, Afganistan ve Somali uyruklu sığınmacıya da ev sahipliği yapmaktadır. GİGM verilerine göre, 2005-2016 döneminde Türkiye’ye yapılan uluslararası koruma başvurusu toplamı da 282.518’dir. Geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki göçmenlerin yanı sıra çalışma, öğrenim, evlenme, emeklilik sonrası yerleşme, aile birleşmesi ve taşınmaz mal edinilmesi gibi muhtelif nedenlerle ikamet izni alarak Türkiye’ye göç eden yabancıların sayısı da çarpıcı bir şekilde artmıştır.

GİGM kayıtlarına göre ikamet izni ile Türkiye’de bulunan yabancıların sayısı 2005-2016 döneminde 178.964’dan 461.217’ye yükselerek 2,5 katına çıkmıştır.

İl adı	Yasal yabancı nüfus ve geçici koruma kapsamındaki nüfus toplamı
İstanbul	713.678
Şanlıurfa	418.520
Hatay	385.594
Gaziantep	342.946
Mersin	161.988
Adana	158.791
Bursa	142.685
Ankara	140.910
İzmir	131.790
Kilis	124.315

Yasal yabancı nüfus ile geçici koruma kapsamındaki yabancı nüfus toplamı bakımından ilk 10 il (31 Aralık 2016 tarihli TÜİK verileri ile 17 Şubat 2017 tarihli GİGM verileri birleştirilerek elde edilmiştir)

Türkiye'ye göç eden “uluslararası koruma” ve “geçici koruma” kapsamındaki göçmenler ve ikamet izni ile kalan göçmenler birlikte değerlendirildiğinde dört milyona yakın yabancı nüfus şehirlerimizde yaşamaktadır. 2009 yılında gerçekleştirilen Kentleşme Şûrasında temel olarak iç göç açısından değerlendirilen göç olgusunun Şehircilik Şûrasında dış göç boyutu ile de ele alınması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu doğrultuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hayata geçirilen ve Türkiye'nin yeni şehircilik vizyonunun ortaya konulmasını hedefleyen Şehircilik Şûrası 2017 kapsamında oluşturulan 4 komisyondan biri olan “Şehirleşme, Göç ve Uyum” Komisyonunda; göç, Türkiye’de misafir edilen göçmen ve yabancılar, sosyo-ekonomik kapsayıcılık, eşitlik, sosyal uyum, insan hakları, güvenlik, suçun önlenmesi, katılım, dezavantajlı gruplar (kadınlar, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler) konuları ele alınmıştır.

Şehirleşme, Göç ve Uyum Komisyonu raporunda öncelikle kavramsal çerçeve üzerinde durulmuştur. Özellikle göçmen ve mülteci kavramları arasındaki temel farklılığa dikkat çekilerek kavramsal kullanımın kapsamı ve sınırları çerçevelendirilmiştir. Kavramsal çerçevenin ardından Türkiye’de göçün nedenleri ve sonuçları hakkında bir arka plana yer verilmiştir. Türkiye’nin göç bağlamında mevcut durumunun değerlendirildiği ikinci bölüm iki alt başlık etrafında tartışılmıştır. Türkiye’nin iç göçteki

mevcut durumunu irdeleyen ilk alt başlıkta ağırlıkla istatistiki verilere yer verilmiş ve bu verilerden hareketle şehirlerimizde meydana gelen mekânsal ve sosyolojik dönüşümlerin boyutları anlamlandırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile değişen kentsel sınırların göç üzerinde yaratacağı etkiler üzerinde durulmuştur. “Türkiye’de Dış Göçte Mevcut Durum” alt başlığında ise ilk olarak uluslararası sözleşmeler ışığında mülteci kavramının genel bir tanımı yapılmıştır. Tarihi bir arka plan eşliğinde tanımlanmaya çalışılan mültecilik olgusunun niteliğini belirleyen zorunluluk koşullarına atıfta bulunulmuştur. Hemen akabinde “Türkiye’de Göç ve Mülteci Hukuku” adlandırmasıyla açılan başlıkla Suriyelilerin Türkiye’deki hukuki statüleri ele alınmıştır. Son olarak ise yaklaşık 3 milyon Suriyeliye ev sahipliği yapan ve bu bakımdan dünyada en fazla mülteci nüfusuna sahip olan Türkiye’nin mevcut durumu istatistiki verilerle ortaya konmuştur.

Ekim 2016’da Ekvator’un Kito şehrinde gerçekleştirilen HABITAT III Konferansı açılış konuşmasında Kito Belediye Başkanı Mauricio Rodas, demokrasi, özgürlük ve insan hakları kavramlarına referansla şehirlerde herkesin uyumlu bir yaşam hakkına sahip olduğunun altını çizmiştir. Bununla birlikte HABITAT III Konferansında kabul edilen Yeni Kentsel Gündem (New Urban Agenda) / Kito Deklarasyonu’nda uyum konusu göç bağlamında ortaya çıkan en hayati sorunlardan biri olarak altı çizilmiştir.

Sosyal kapsayıcılık (social inclusion) açısından sürdürülebilir kentsel kalkınmanın önemine dikkat çekilen Yeni Kentsel Gündem’de kamusal alanlar göçmenler ve dezavantajlı gruplar olmak üzere insan topluluklarının en geniş bir biçimde birlikte yaşamalarına imkân sağlayacak işlevsellikte betimlenmiştir.

Bu kapsamda; “Göç ve Sosyal Politikalar” adı altında oluşturulan son başlıkta ise; istihdam, konut, eğitim, güvenlik, sağlık ve sosyal konularda uyum konusuyla doğrudan ilintili politikalar üzerinde durulmuştur.

Son olarak; “Şehirleşme, Göç ve Uyum” Komisyonun çalışmalarında belirlenen öncelikli sorun alanlarının çözümüne ilişkin eylem ve stratejilerin yer aldığı tavsiye kararlarına 8 ana başlıkta yer verilmiştir.

Bu kararlar:

- Kent ve Göçe Dair Ulusal ve Yerel Veri Tabanlarının Birbirleriyle Uyumlu Şekilde Oluşturulması,
- Göç, Uyum, Kentsel Mekânsal Politikalar ve Planlama Süreçleri,
- Göç, Kentsel Ekonomi, Kalkınma, İstihdam,
- Kent, Göç ve Eğitim,
- Kentsel Güvenlik ve Göç,
- Göç ve Kentsel Sağlık Politikaları,

- Göç ve Dezavantajlı Gruplara Yönelik Kentsel Sosyal Politikalar,

- Göç ve Kentsel Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi.

Her tavsiye kararı detaylı bir şekilde açıklanmış, tavsiye kararlarının muhatapları sorumlu kuruluş, ilgili kuruluşlar başlıkları altında belirlenmiş ve son olarak tavsiye kararlarının eyleme dönüştürülmesi komisyon tarafından öngörülen zaman dilimi gerçekleşme dönemi başlığı altında verilmiştir.

Şehirleşme, Göç ve Uyum Komisyonu Üyeleri ve Kurumları

	Adı-Soyadı	Unvanı	Kurum
Başkan	Mazhar BAĞLI	Rektör	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üni.
Başkan Yrd.	Ebru EŞSİZ	Proje Sorumlusu	BM Mülteciler Yüksek Komiserliği: UNHCR
Başkan Yrd.	Mustafa ORÇAN	Prof. Dr.	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Raportör	Mehmet Ali EMİNOĞLU	Genel Sekreter Yardımcısı	Gaziantep Üniversitesi- Bilim Eğitim Kültür Araştırmaları Merkezi
Raportör	Ayşe Çolpan KAVUNCU	Yrd. Doç. Dr.	Polis Akademisi Başkanlığı
Alt Komisyon Raportörü	Mustafa Sıtkı BİLGİN	Prof. Dr.	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Alt Komisyon Raportörü	Mehmet Ali ERYURT	Doç. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Alt Komisyon Raportörü	N. Aydan SAT	Doç. Dr.	Gazi Üniversitesi
Üye	Enes Battal KESKİN	Dr.	Uludağ Üniversitesi
Üye	Feza SOLMAZ	Eğitim Uzmanı/Şube Müdürü	Türkiye İş Kurumu
Üye	Hamza TAŞDELEN	Başkan Yardımcısı	Afet ve Acil Durum Başkanlığı
Üye	Harun BAŞIBÜYÜK	Daire Başkanı	İçişleri Bakanlığı, Göç İd. Gn. Müdürlüğü
Üye	İrem ELBEYLİ	Şehir Plancısı-Daire Başkanı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Üye	Kemal Vural TARLAN	Araştırmacı	Araştırmacı
Üye	Kenan ÖNALAN	Bakanlık Müşaviri	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Üye	Kumru ÇILGIN	Yüksek Şehir Plancısı	TMMOB Şehir Plancıları Odası
Üye	Mehmet DUMAN	Genel Sekreter	UCLG-MEWA
Üye	Mehmet Murat ERDOĞAN	Doç. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Üye	Mehmet GÜLLÜOĞLU	Genel Müdür/Dr.	Türk Kızılayı
Üye	Meral AÇIKGÖZ	Kıdemli Proje Koordinatörü	Uluslararası Göç Örgütü-UNFPA
Üye	Mithat Arman KARASU	Doç. Dr.	Harran Üniversitesi
Üye	Muharrem Gürleyen GÖK	İstatistikçi	Türkiye İstatistik Kurumu
Üye	Nilüfer BÜYÜKÇORAK DÜLGEROĞLU	Kadın ve Aile Hizmetleri Md.Yrd.	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Üye	Nuh Recep ŞAHİN	Şehir Plancısı	Milli Eğitim Bakanlığı
Üye	Ömer Faruk ÇELEBİ	Başkan Danışmanı	Hatay Büyükşehir Belediyesi
Üye	Özlem İNAN	Planlama Uzman Yardımcısı	Kalkınma Bakanlığı
Üye	Rabia AKKAYA	Harita Mühendisi	Sağlık Bakanlığı
Üye	Saim Can BERİTAN	Yrd. Doç. Dr.	19 Mayıs Üniversitesi
Üye	Semahat ÖZDEMİR	Doç. Dr.	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Üye	Sezen GÜNGÖR	Direktör	Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM)
Üye	Yunus Emre ÖZER	Doç. Dr.	9 Eylül Üniversitesi

4. Komisyon

4. Komisyon

**Yeni Şehirleşme Vizyonunda
Yerel Yönetimlerin Rolü
Komisyonu Özet Raporu**

4 Yeni Şehirleşme Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü

Komisyonu Özet Raporu

Birçok farklı kamu politikası uzmanlaşma alanını ilgilendiren kentleşme ve şehircilik politikalarının nasıl tanımlandığı bir ülkenin geleceğini belirleyen en önemli unsurlardan birisi olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Bu kabul; dünyada ve devletlerin dinamiklerini, yönetsel olarak bu dinamikleri yönetmek ve yurttaşlara anayasal olarak vaat edilen egemenlik alanını oluşturan bütünlükte, kentlerin oluşturdukları özgün mekânsal dizge ve gelişim hak ve hizmetleri yerine getirmek için belirlenmiş sınır ve alanları, mevcut sorun ve olanaklardan yola çıkılarak yerel hizmetlerin sunumunda uygulanan yöntemleri ve kullanılan teknolojileri bir arada ele almayı gerekli kılmaktadır. Mekânsal açıdan bakıldığında bir yanda metropoliten alanlar giderek genişleyerek ve saçaklanarak metropoliten alan ve kent-bölge haline gelme eğilimindeyken, sayıları giderek artan orta büyüklükteki kentler ve duraklayan ya da gerileyen küçük yerleşimler bir arada yeni bir tür metropolis-sonrası mekânsal dizge tanımlamaktadır.

Bu yeni dizge ve demografik eğilimler, dünyanın birçok ülkesinde yerel yönetimlerin kademelenmesini, boyutlarını, sınır ve alanlarını yeniden tanımlamaya yönlendirmiştir. Alışlageldik anayasal yerel yönetimler yerine yeni ve hibrit mekânsal ölçek tanımlarına dayanan, hizmet etkinliği ve verimliliği söylemiyle yerelde bir tür yeni merkezleşmeyi getiren yerel yönetim tanımlarını ortaya çıkarmaktadır. Öte yandan, bilişim teknolojilerinin gelişimi, giderek etkileri daha çok hissedilmeye başlanan çevre, iklim ve bunlara bağlı altyapı sorunları, değişen sınırlar dolayısıyla yerel hizmet standart ve yöntemlerinin yeniden tanımlanması ihtiyacı, yerel kalkınmadan kaynak kullanımına, katılımcı yerel yönetim pratiklerinden yerel hizmetlerin sunumunda hesap verilebilirlik tartışmalarına kadar birçok alanda belirsizliğe sebep olmaktadır. Son olarak tüm bunların yanı sıra, kentsel gelişme süreçlerinin derinlemesine etkilediği çeşitli düzeylerde insani faaliyetin bulunduğu kırsal alanların geleceği de

hem doğal varlıkların korunması hem tarımsal üretim, hem de somut ve somut olmayan kırsal alan kültürünün bir insanlık mirası olarak sürdürülmesi açısından önemli bir gündem maddesi oluşturmaktadır.

Bu derece karmaşık sorunların belirlendiği yerel yönetimlerin geleceğin yeni şehirleşme anlayışındaki rolünü tartışmak ve bunun sonucunda da çözüm önerilerine işaret eden, bağlamdan bağımsız tavsiyelerde bulunmak önemli bir ikilem üzerine temellenmektedir. Ancak, bu tür tavsiyelerde bulunabilmek için de öncelikle mevcut duruma ilişkin sorunları ve potansiyelleri değerlendirmek gerekmektedir. Bu amaçla yapılacak tartışmalarda hem vizyoner hem de var olan sorun alanlarını dikkate alan bir yöntem izlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Komisyon çalışmalarında var olan sorunlardan başlayan ancak potansiyelleri de göz önünde bulunduran, sorun alanları ve tespitler ile gelecekte olması beklenen unsurları bir arada tartışarak bir taslak ortaya konmuştur.

Dünyada ülkelerin özellikle yirmi birinci yüzyılda kentlerle ilişkin olarak ortaya koydukları somut ulusal şehircilik vizyonu ifadelerinin bulunduğu görülmektedir. “Kentsel Rönesans”, “Yeni Şehircilik”, “Akıllı Şehircilik”, “Sürdürülebilir Kent” gibi yaygın ifadeler köklerini bu tür çabalar-
dan almaktadırlar. Bu tür bir vizyon ifadesi felsefi olarak içeriği tartışılmış, insani gelişim ve kentsel gelişme açılarından olgunlaştırılmış bir içeriğe sahip olmalıdır. Bu vizyon ifadesi aynı zamanda da şehirciliğe ilişkin dünya

örneklerinden ve yazınından da beslenmelidir. Bu anlamda vizyon ifadesinin tanımlanmasında öncelikle bu raporda yer verilen temel kavramlar, ilkeler ve değerler dikkate alınmalıdır.

Komisyon, yukarıda belirtilen türde bir vizyon ifadesine ilişkin çalışmaların gerçekleştirilmesi ve mevcut durumda bu vizyonun ifadelendirilmesi için dikkate alınması gereken hususları ortaya koymaya çalışmıştır. Vizyon belirlenmede ortaya çıkan en önemli sorun alanı “vizyonerlik”tir. Özellikle, kentleşme sürecinde ortaya çıkan sorunsallara ilişkin olarak çok uzun süredir çaba harcanan Türkiye’de, sorunlardan hareket eden bir vizyon tanımı yaygın bir davranış biçimi halini almıştır. Hem akademik düzeyde hem de uygulayıcılar arasında mevcut duruma ilişkin sorunların tanımladığı bir vizyonerlik refleksi gelişmiştir. Oysa yenilikçi ve yaratıcı bir vizyon ifadesi için mevcut sorunlara dayandığı kadar idealist vizyon ifadelerini de ortaya koyan, özellikle dünyadaki benzer ülkelerin esin kaynağı olabilecek yaklaşımlarına ve deneyimlerine dayalı, Türkiye’nin özgünlüklerini felsefi düzeyde tartışan, idealist tanımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye’de kentlerin vizyon tartışmalarının beklenen düzeyde yenilikçi, canlı ve dinamik tutulması gerekmektedir. Bu kapsamda kentsel vizyon tartışmalarının sürdürülebilirliği ve dinamizminin sağlanması için gerekli kamusal alanın siyasallaşmış olmaması gerekmektedir. Yerel ve kentsel vizyon dinamiklerinin zayıf olması, yerleşimlerin

farklı yanlarının yansımaları da engellemektedir. Oysaki kent ve kır arasındaki karşıtlığın büyük oranda ortadan kalkması her bir yerleşimin kendi özgün yanlarına dayalı olarak aynı zamanda kır da dikkate alan bir gelecek tahayyülünde bulunmasını gerektirmektedir. Bu anlamda çoklu ölçekli bir referans sistemi ve stratejik çerçeve belirleme yaklaşımlarının kentlerde canlandırılması için çaba harcanması gerekmektedir. Somut olarak ifade etmek gerekirse, mekânsal, yönetsel ve toplumsal dinamikleri dikkate alan ve kentsel vizyonun tartışıldığı kamusal bir alanın oluşturulması gerekmektedir.

Planlama paydaşı olan kurumların yerleşme vizyonlarının bulunmaması, planlama paydaşı kurumlarla planlama, müzakere, eşgüdüm ve işbirliği mekanizmalarının tanımlanmamış olması önemli bir sorun alanıdır. Öncelikle kurumsal paydaşların planlama sürecine basit bir resmi yazı dışında nasıl katılım sağlayabileceği konusunda ciddi çalışmalar yapılması gerekmektedir. Esasen katılımcılık bir ölçüde de planlama sürecinde yapım, onay, uygulama ve denetim bütünlüğü içerisinde ele alınmalıdır.

Yerel yönetimlerin şehirciliğin vizyonu açısından değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken en önemli unsurlardan birisinin de planlama için geleneksel olarak kabul edilemeyen ölçeklerle, anayasal olarak belirlenmiş ve değişim sürecinde olan idari birimler arasındaki ilişkiler olduğu görülmektedir.

Yerel yönetimlerin geleceğin şehirciliğindeki rolü tartışılırken hem tüm dünyada hem de Türkiye’de uzun bir süredir gündeme getirilen konulardan birisi katılımcılıktır. Katılımcılık temelinde ele alınması gereken konular arasında, yerel yönetimlerin şehircilikte diğer yerel yönetim kuruluşlarıyla eşgüdüm, işbirliği, müzakere ve denetim konuları öne çıkmaktadır.

Bugünün ve geleceğin kentlerinde insani ve iktisadi olarak gelişmişlik ve kalkınma önemli bir amaç ve araç olarak önemini koruyacaktır. Bu amaçla yerel kalkınma politikasının nasıl belirlendiği, kaynakların nasıl kullanıldığı, şehircilik ve planlama süreçlerine atıfla ele alınmalıdır.

Ulusal kaynakların çok önemli bir kısmının gelecekte ağırlıklı olarak şehircilik faaliyetlerinde kullanılacağı düşünüldüğünde yatırım kararlarının uzun vadeli sonuçlarının analiz edilmesi, israfın önlenmesi ve kaynak verimliliğinin sağlanması için ölçek ekonomilerini ve kaynak etkinliğini harcamalarda akılcılık temelinde izlemek önem kazanacaktır. Bu sebeple, yerel hizmetlerde kaynak kullanımının bilimsel ve akılcı yöntemlerle ve yeni teknolojilerle izlenmesi gerekmektedir.

Günümüz dünyasında şehirciliğin en temel sorunlarından birisi de kent ve kır arasındaki karşıtlığın artık ortadan kalkmasıdır. Bu sebeple, kırsal alanlarda planlama süreçleri öncekinden çok daha fazla önem kazanmıştır. Ancak, kırsalın planlamasında ciddi bir deneyim eksikliği bulunmaktadır. Daha önce kırsal alanlardaki korunacak

alanlara ilişkin çeşitli tür ve ölçeklerdeki koruma planları ve köy/mahalle yerleşik alanları için hazırlanan planlar dışında Türkiye’de bir kırsal alan planlama deneyim ve kapasite eksikliği göze çarpmaktadır. Bunun yanı sıra, kırsal kırsal alan plan kararlarının farklılaşma ihtiyacı göz önünde bulundurulmalı, peyzaj ve ekolojik duyarlılık haritalarının hazırlanması sağlanmalıdır. Kırsal alanlar tek tip ve homojen olmayan bir yapı göstermektedir. İnsan faaliyetlerinin yoğunluğu açısından kırsal alanlar kente yakın olmaları ve ekonomik faaliyet dinamikleri açısından çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulabilirler.

Yukarıda ifade edilen sorun alanlarının birçoğunda mevzuat düzenlemelerinin gerekli olduğu belirtilmiş olmakla birlikte, Komisyon bazı alanlarda da mevzuat geliştirme çalışmalarının yapılmasının çok önemli olduğunu değerlendirmektedir. Öncelikle, Köy Kanunu’nun günün koşulları dikkate alınarak ve yeni büyükşehir sistemi göz önünde bulundurularak revize edilmesi, gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, Belediye Gelirleri Kanunu, belediyelerin merkezi yönetim vergi gelirlerinden aldıkları payın sistematiği ve yerel vergiler gibi konular dikkate alınarak güncellenmelidir. Mevcut durumda, belediye gelirlerinin dağıtımında yerel sosyo-ekonomik, coğrafi, kültürel ve siyasal durum yeterince dikkate alınmamaktadır. Özellikle yaz-kış, gece-gündüz ve yurttaşların hareketliliğinden oluşan farklılıklar gelirlerin dağıtımında irdelenmelidir. Ayrıca, kente karşı

suçlarda imar gibi konularda zabıta ve kent güvenliğinin ihtiyaçlar dikkate alınarak yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, Komisyon çalışmaları sırasında yeni şehirleşme vizyonu ve yerel yönetimler açısından aşağıda açıklanan temel unsurlara ve ilkelere vurgu yapılmış olup, temel unsurlar:

- Ülke şehirleşmesi açısından bir şehircilik vizyonu yaşamsaldır. Ancak, bir şehircilik vizyonunun belirlenmesi yeterli değildir. Ulusal ve yerel düzeyde vizyon belirlenmesi, uygulamaların bu vizyona uygunluğunun değerlendirileceği canlı, katılımcı, demokratik, sürdürülebilir ve tutarlı bir tartışma ortamının ve kurumsallaşmanın sağlanması gerekmektedir.

- Türkiye’nin kentleşme ve yönetim sorunları karşısında yapısal değişikliklere gidilmekte ve yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak, ülkenin yönetsel bölümlenmesi ve planlama kademelenmesi arasındaki ilişki sorunludur. Yerel yönetimlerin yetkilerinin ve planlama kademelenmesinin katılımcılık, kırılğan gruplar, gelişen teknoloji, eşgüdüm, yetkinlikler dikkate alınarak birlikte ele alınması ve çözüm geliştirilmesi gerekmektedir.

- Şehirciliğin en önemli unsuru olan halkın yönetim ve şehircilik faaliyetlerine katılımının ve sahiplenmenin sağlanması için temsil adaletinin sağlanması, yerel hizmetlerde katılımcılığın temel dayanak haline getirilmesi,

mahallenin yerel yönetim kademelenmesindeki etkinliğinin tabandan gelen katılımcılığın gereği olarak önemsenmesi gerekmektedir.

- Hizmet etkinliğinin ve kaynak verimliliğinin sağlanması, hizmetlerin geliştirilmesi için ar-ge ve yenilikçilik temelli bir anlayışın yerleştirilmesi ve yerel yönetimlere kaynak dağıtımında yerel ve yöresel farklılıkların dikkate alınması gerekmektedir.

- Yukarıdaki diğer tüm unsurların sürdürülebilirliği için kırsal alanın koruma odaklı korunmasının sağlanması, Köy Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi, tarım topraklarının korunmasının sağlanması, kırsal alanların sağlıklı planlanması ve yönetimi için bilimsel veri temelli bir yaklaşımın benimsenmesi ve tüm bunların ekosistem bütünlüğü içinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

olarak sıralanmıştır. Bu unsurlar dikkate alındığında Komisyon çalışmalarında vurgulanan temel ilkeler:

1. Şeffaflık, katılımcılık ve kırılgan grupların erişimine hassasiyet.
2. Yenilikçilik ve yaratıcılık.
3. Kırsal alan ve ekosistem bütünlüğüne hassasiyet.
4. Hizmet etkinliği ve verimlilik.
5. Sürdürülebilirlik ve tutarlılık.
6. Şehircilikte sonuç değil süreç odaklılık.

olarak belirlenmiştir. Bu ilkeler ışığında Komisyonun önerdiği temel araçlar aşağıdaki gibidir:

1. Ulusal Şehircilik Gösterge Seti
2. Ulusal Şehircilik Yenilikçilik Merkezi
3. Kentsel yatırım etki değerlendirme mekanizması
4. İmar Kanunu, Köy Kanunu ve Yerel Yönetim Kanunlarında yapılacak değişiklikler
5. Kırsal alan stratejik planı ve kırsal alan gelişim rehberi
6. Alan yönetimi
7. Yerel yönetimler teknik kadrolarının yetkinlik ve yeterliliğinin geliştirilmesi düzenlemeleri
8. Planlamada gelişen veri toplama araçları ve teknolojik olanaklar,

olarak tanımlanmıştır.

Yeni Şehirleşme Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü Komisyonu Üyeleri ve Kurumları

	Adı-Soyadı	Unvanı	Kurum
Başkan	Ahmet Eşref FAKIBABA	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	TBMM
Başkan V. / Moderatör	Savaş Zafer ŞAHİN	Doç. Dr.	Atılım Üniversitesi
Başkan Yrd.	Aslı AKAY	Prof. Dr.	TODAİE
Başkan Yrd.	Necati BİNİCİ	Başkan	Kent Konseyleri Birliği
Raportör	İtir AKDOĞAN	Dr.	Habitat Türkiye
Raportör	Abdülkadir KARAKUŞ	Harita Mühendisi/Daire Başkanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Raportör	Fahriye YAVAŞOĞLU	Şehir Plancısı/Araştırma Görevlisi	TMMOB Şehir Plancıları Odası
Raportör	Hasan TURAL	Strateji Geliştirme Müdürü	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Raportör	Levent KARAGÖL	Şehir Plancısı/İmar ve Şehircilik Müdürü	Kahramankazan Belediyesi (Ankara)
Üye	Adem ESEN	Prof. Dr.	İstanbul Üniversitesi
Üye	Ahmet OKAY	Avukat	Türkiye Belediyeler Birliği
Üye	Banu DAYANGAÇ	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Üye	Belma ÜSTÜNİŞİK	Planlama Uzmanı	Kalkınma Bakanlığı
Üye	Can Umut ÇİNER	Doç. Dr.	Ankara Üniversitesi

Üye	Cenap SANCAR	Doç. Dr.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Üye	Coşkun TUNÇ	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Üye	Ergin CİVAN	Baksifed Danışma Kurulu Başkanı	Antalya Kent Konseyi
Üye	Erkan POLAT	Doç. Dr.	Süleyman Demirel Üniversitesi
Üye	Gökçen KASAPOĞLU	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Üye	Hacı Ahmet ÇETİNKAYA	Harita Mühendisi/Başkan Yardımcısı	İskenderun Belediyesi (Hatay)
Üye	Hasan Hüseyin CAN	Kocaeli Körfez Kaymakamı/Dr.	İçişleri Bakanlığı
Üye	Kadir GÖKÇE	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Mustafakemalpaşa Belediyesi (Bursa)
Üye	Kadir Taner ESER	Şube Müdürü	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müd.
Üye	Kübra ÇAMUR	Doç. Dr.	Gazi Üniversitesi
Üye	Mehmet GÜRBÜZ	Yüksek Mimar/Genel Müdür Yardımcısı	İlbank AŞ.
Üye	Mustafa Kenan YILMAZ	Danışman	TC Cumhurbaşkanlığı Başkanışmanlığı
Üye	Nurullah OSMANLI	Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisi/ Daire Başkanı	Konya Büyükşehir Belediyesi
Üye	Recep BOZLAĞAN	Prof. Dr.	Marmara Üniversitesi
Üye	Ruşen KELEŞ	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Üye	Yavuz Selim AKKOÇ	Mülkiye Başmüfettişi / Dr.	İçişleri Bakanlığı
Üye	Zekeriya ŞARBAK	Emekli Vali/Danışman	Türkiye Belediyeler Birliği

Basında Şehircilik Şûrası

Şehircilik Şûrası Beştepe'de toplanıyor

BARİŞ ŞİMŞEK Geliş Tarih: 27.1.2017

Haberler > Ekonomi Haberleri > Şehircilik Şûrası Beştepe'de toplanıyor

**8 YIL ARADAN SONRA
BEŞTEPE'DE SÜRPRİZ TOPLANTI**

Şehircilik Şûrası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla bugün Beştepe'de sekiz yıl aradan sonra toplanacak. Toplantıda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, şehircilik vizyonu üzerine Türkiye'nin ortak aktörün canlandırılması ve "kimlikli şehirler" için çalışması talimatı vereceği öğrenildi. Şûrada Türkiye'nin yeni kentsel dönüşüm yaklaşımı, toplumsal bütünleşme ve sosyal uyum, güçlü yerel yönetimler ve şehircilik uygulamaları sorunsal alanlar olarak ele alınacak. Şehirciliğin gelişen koşullar çerçevesinde katılımcı bir şekilde belirlenebilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Beştepe'de "Şehircilikte Yeni Vizyon" temasıyla Şehircilik Şûrası'nı da toplayacak. Şehircilik Şûrası'nda tarihsel birikim,

Sabah Gazetesi

Çevre ve Şehircilik Bakanı Özhasseki: Şehircilik Şûrası bizim için yol gösterici olacak

Çevre ve Şehircilik Bakanı Özhasseki, "Yeni fikirler, yeni düzenler, ileriye doğru, doğru mantıkla atılabilecek adımları Şehircilik Şûrası'nda tartışacağız. Bu bizim için yol gösterici olacak." dedi.

ANKARA - Türkiye

14.01.2017

9

f t y

ANKARA - YILDIZ NEVİN GÜNDOĞMUŞ / BURCU ÇALIK

İlgili haberler

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda düzenlenecek olan Şehircilik Şûrası,
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yarın başlayacak.

Ana teması "Şehircilikte Yeni Vizyon" olan ve 3 ay sürecek olan şûra, 4 ana komisyonda çalışmalarını yürütecek. Şehircilik Şûrası'nın ana başlıkları ise "Şehirlerimizde Kimlik Planlama ve Tasarım, Kentsel Dönüşüm, Şehircilikte Göç ve Uyum, Şehirciliğin Yeni Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü"

Anadolu Ajansı

Milliyet.com.tr > Ankara Haberleri > Haber

26 Ocak 2016 - 12:58

'Şehircilik Şûrası' çalışmaları başladı
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "Şehircilikte Yeni Vizyon" teması ile Şehircilik Şûrası düzenlemeye hazırlanıyor.

Paylaş Tweet G+1 0

İHA

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "Şehircilikte Yeni Vizyon" teması ile Şehircilik Şûrası düzenlemeye hazırlanıyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye'deki kurumsal örgütlenme ve yapılarını, mevzuatta yapılan yeni düzenlemeler, şehirler gündeminde yaşanan ulusal ve uluslararası gelişmeler ve belediyelerin hizmet kapasitelerinin geliştirilmesi kapsamında Şehircilik Şûrası düzenlemeye hazırlanıyor. Bu çerçevede, Bakanlık tarafından "Şehircilikte Yeni Vizyon" teması ile düzenlenecek olan Şehircilik Şûrası'nın amacı, Türkiye'nin şehirler için vizyonu, gelişen ve değişen koşullar çerçevesinde katılımcı bir şekilde belirlemek. Belirlenen amaç doğrultusunda şûra komisyonları: Şehirlerimizde Kimlik, Planlama ve Tasarım, Kentsel Dönüşüm, Şehircilikte Göç ve Uyum, Şehirciliğin Yeni Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü şeklinde oluşturuldu. Şehircilik Şûrası'na kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör mensupları katılacak. Şûra tüm katılımcıların dengeli temsil ile gerçekleştirilecek. Şehircilik Şûrası kapsamında, Bakanlık görev alanına giren konulara ilişkin olarak durum tespiti yapıp, orta ve uzun vadeli stratejiler geliştirilecek, uygulamadan kaynaklanan sorunlar belirlenecek ve buna ilişkin çözüm önerileri sunmak üzere çalışmalar yapılacaktır.

Milliyet Gazetesi

Milliyet.com.tr » Ankara Haberleri » Haber

26 Ocak 2017 - 13:08

Şehircilik Şurası Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Yarin Başlıyor

[Paylaş](#) [Tweet](#) [G+](#) [0](#)

İHA

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca düzenlenecek Şehircilik Şurası, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yarın başlayacak. Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki, "Şehircilik Şurası bizim için yol gösterici olacak" dedi.

Ana teması "Şehircilikte Yeni Vizyon" olan ve 3 ay sürecek olan Şehircilik Şurası, 4 ana komisyonda çalışmalarını yürütecek. Şehircilik Şurası'nın ana başlıklarını ise "Şehircilerimizde Kimlik Planlama ve Tasarım, Kentsel Dönüşüm, Şehirciye Göç ve Uyum, Şehirciye'nin Yeni Vizyonunda Yerel Yönetimlerin Rolü" konuları oluşturulacak. Konuyu değerlendiren Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki, "Yeni fikirler, yeni düşünceler, herneye doğru, doğru mantıkla alabileceğimiz adımları Şehircilik Şurası'nda tek tek tartışacağız. Bu bizim için yol gösterici olacak. Yön gösteren bir açış mühtak önümüzde olacak ve oradan çıkarcamızın sonuçları da yasal alt yapıyla birlikte Meclise sunacağız" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde gerçekleştirilecek şurada 4 temel konunun ele alınacağını belirten Özhaseki, kentsel dönüşüm yasasında 5 yıllık süreçte uygulamalarda karşılaşılan sorunları, sıkıntıları, yanlışları aygılabilecek bir formül üzerinde çalışılmamış ifade etti. Bakan Özhaseki, şurada ele alınacak konuların ilkinin kentsel dönüşümde aktif rol oynayan paydaşları bir araya getirerek, fikirlerinin alınıp "bu işi daha hızlı, daha doğru nasıl yaparız" noktasında fikir yürütülmesi, "nerelerde tıkandık" bunların konuşulması ve bir formül üretmesi olduğunu kaydetti. Türkiye topraklarının yüzde 42'sinin deprem kuşağında bulunduğunu anlatan Özhaseki, bu nedenle şurasın sonuçlarının önemine işaret etti. Özhaseki, "İstanbul'unuzun karşılaşılabileceği depremdenki sıkıntıları düşündüğünde benim uykularım yttıyor. Ben Ankara'da oturan bir bakan olarak benim uykum yttıyorsa, kaç bokuyla ve endişeleniyorsam oradaki yöneticilerin hiç uyumaması lazım. Bütün bunları bir hız karşısında ve doğru bir mantıkla özümüzün icap ediyor" diye konuştu.

"Şehircilerin kimliği masaya yatırılacak"

Bakan Özhaseki, şurada ele alınacak ikinci konunun şehircilerin kimliği olduğunu vurgulayarak, şehircilikte yeni sağlama, modern binalar, alt geçit, üst geçitler yapıldığını, belediye başkanlarının gerek alt yapı, gerekse üst yapıyla ilgili başarılı hizmetler yaptığını aktardı. Bakan Mehmet Özhaseki, "Bunlar güzel ama geriye baktığımız zaman doğrusu bizim kimliğimizi yansıtan bir şey şehirliyetle de karşılaşıyoruz. Bir estetik karşılaşıyoruz. Bir arabesk kültürle karşı karşıyayız. Bu 'kimlik' noktasında doğrusu bizim ciddi olarak bu işin üzerine yoğunlaşmamız icap ediyor" dedi.

Milliyet Gazetesi

"Tarihimizden İbret Alarak, Şehircilik Konusunda Hatalarımızın Tekrarını Önlemeliyiz"

27.01.2017

Şehircilik Şurası'nda konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bizler, her alanda olduğu gibi, şehircilik konusunda da tarihten ibret alarak, hataların tekrarlmasını önlemek mecburiyetindeyiz. Geçtiğimiz 14 yılda bu konuda çok önemli adımlar attık. Eftette, bu süreçte yapılan işlerin de eklentisi olmuştur. Ama şu bir gerçek ki Türkiye, tarihten en büyük, sosyal yitisi en büyük, hıllanması her kesime hitap eden şehirciye hıllanması, bu düşünce gerektiriyor" dedi.

tccb.gov.tr

Cumhurbaşkanı Erdoğan Şehircilik Şurası'nda konuştu

Şehircilerin ruhuna vargan Erdoğan, binaları kot yapıları mühtahitlen sert sözlerle eleştirdi.

27.01.2017 - 13:43
haberler » Olanlar

Şehircilik Şurası'nda önemli mesajlar

- » Kot farkında yolsuzluk yapıyorlar
- » Boğaz Yasası çıkarılmalı
- » Bazı yerler şehircilik facası
- » Diley mimariye hayır

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şehircilik Şurası'nda konuştu. Müteahhilleri kuzan Erdoğan binalarda yapılan kot farklarına dikkat çekti:

"KOT OLAYI DENİLEN BİR ŞEY VAR, İNANILMAZ YOLSUZLUK YAPIYORLAR"

"Kot olayı denilen bir şey var. İnanılmaz yolsuzluklar yapıyorlar. Kotsu denizden alma anlayışını getirmemiz gerekiyor. 2,3 kat yerine 5,6 kat bina yapıyor. Bodrum diyorusun, adam bodrum değil zemin yapıyor. Bu konumda belediye başkanları hassas davranması gerek. Bodrum denilen yer gülmeye görmeye değer. Bodrumu zeminle dönüştürün yer bence ihale içindeki. Bodrumu kazanmak istiyorum derken şehre ihanet ediyorusun ihanet."

ensonhaber.com

Şehircilik Şurası 2017'de önemli konular masaya yatırıldı!

[Gör](#) [Uğurcan Tokay](#) [27.01.2017](#)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının düzenlediği Şehircilik Şurası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla başladı.

Beşlepe Millet Kültür ve Kongre Merkezinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca düzenlenen "Şehircilik Şurası" Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın açış konuşmasıyla başladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şehircilikte Yeni Vizyon" temasıyla düzenlenen şurasın ülke, millet ve çevrele de şehirler için hayırlara vesile olmasını diledi. Erdoğan, açış programının ardından yaklaşık 3 ay boyunca 4 komisyon halinde çalışmalarını yürütecek olan şuraya katkı verecek herkesle şükranlarını sundu.

emlaktasondakika.com

Şehircilik Şurası, kentsel dönüşümün yeni rotasını çizecek

Bakan Özçesekli, Şehircilik Şurası sonrası alınacak kararlar ve çıkarılacak yasalarla adeta bir kentsel dönüşüm seferberliği başlatacaklarını açıkladı.

Buana paylaşı:

emlaknews.com.tr

Erdoğan'dan Şehircilik Şurası'nda yatay mimari vurgusu

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ben dikey mimardan yana değilim, ben yatay mimardan yanayım. İnsan topraktan uzak değil, toprağa yakın olarak yaşamalıdır. Şehirlerimiz kentsel dönüşüm projeleri ile geçeköndü tarzı yapıların istilâlarından kurtarılsın, şahsiyetli mimari ekollerin pençesine de itilmemelidir" dedi.

HABERİN DETAYI İÇİN TIKLAYIN

tgrthaber.com.tr

Şehircilik Şurası bugün Külliye'de toplanıyor

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca düzenlenecek olan Şehircilik Şurası, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bugün başlıyor.

26.01.2017 - 15:33

Haberler » Gündem

ensonhaber.com

Şehircilik Şurası Genel Kurul Çalışmaları

8-9 Kasım 2017 tarihlerinde gerçekleştirilen Şûra Genel Kurul toplantılarına **44 farklı üniversiteden 92 üye, 50 farklı sivil toplum kuruluşu/özel sektörden 75 kişi ve 80 farklı kamu kurumundan 157 kişi** katılmıştır. Toplamda Genel Kurul **324 üyeden** oluşmuştur.

Şehircilik Şûrası Genel Kurul Üyeleri

Ad Soyad	Unvan	Kurumu
Abdülkadir Karakuş	Harita Mühendisi/Daire Başkanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Adem Sankur	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ahmed Alper Yılmaz	Planlama Uzman Yardımcısı	Kalkınma Bakanlığı
Ahmet Eşref Fakıbaba	Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanı	Tbmm
Ahmet Göznek	Müdür	Osmaniye İl Özel İdaresi
Ahmet İhsan Erdem	Daire Başkanı	Başbakanlık Türkiye Yatırım, Destek ve Tanıtım Ajansı
Ahmet Kahraman	Daire Başkanı	YÖK
Ahmet Küçükler	1. Hukuk Müşaviri	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ahmet Sami Kulaklıoğlu	Destek Hizmetleri Dai Bşk.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ahmet Sandal	İç Denetim Birimi Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Alaaddin Murat Eryaman	Daire Bşk./Mimar	Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
Ali Hürata	İnşaat Mühendisi/Genel Müdür Yardımcısı	Vakıflar Genel Müdürlüğü
Alparslan Ekinçi	Şehir Plancısı	Altındağ Belediyesi (Ankara)
Alper Köprülü	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Arzu Nur Bulut	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ayça Tüfekçi	Jeoloji Müh./İmar ve Şeh. Müdür Yard.	Safranbolu Belediyesi
Ayçin Kızılbey	Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Aydın Keskin Kadioğlu	Daire Başkanı	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Aydın Ölmez	Başmüfettiş	İçişleri Bakanlığı
Ayşegül Dinç Yalçın	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ayşegül Öngel	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Bahaddin Şahin	Öğretmen	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
Banu Aslan Can	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Banu Dayangaç	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Bayram Öcal	İnşaat Müh/Daire Başkan V.	Gençlik ve Spor Bakanlığı
Belma Üstünişik	Planlama Uzmanı	Kalkınma Bakanlığı
Benay Kaçar	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Betül Can	Mali Hizmet Uzman Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Bilgin Koluvaçık	İnşaat Mühendisi/Daire Başkanı	İlbank AŞ
Bülent Uzunay	Daire Başkanı V.	Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü
Bülent Yalazı	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Canan Önem Açıkbaz	Yüksek Şehir Plancısı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Coşkun Şerefoğlu	Ziraat Mühendisi	Ankara Kalkınma Ajansı
Coşkun Tunç	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Çağrı Uzel	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Didem Ertek Yücelen	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Dilek Aykaç	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Dr. Cengiz Taylan Baykara	Dış İlişkiler Dai. Bşk.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Dursun Duyar	Daire Başkanı	Diyanet İşleri Başkanlığı
Engin Sert	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Erkan Koparmal	Daire Başkanı	Afet ve Acil Durum Başkanlığı
Erkan Üçöz	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ertan Göral	Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ethem Mezgitli	Harita Teknikeri/Kentsel Dönüşüm Müdürü	Melikgazi Belediyesi (Kayseri)
Evren Dinçer	Personel Dairesi Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
F. İrem Elbeyli	Şehir Plancısı/Daire Başkanı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Fatih Gümüşay	İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürü	Kütahya İl Özel İdaresi

Fatma Nur Oduncu	Y. Mimar	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Fatma Saltek	İnşaat Mühendisi/Müşavir	TSE
Fatma Varank	Müşteşar Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Feza Solmaz	Eğitim Uzmanı/Şube Müdürü	Türkiye İş Kurumu
Gamze Özer	Bakanlık Müşaviri	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Gökçen Kasapoğlu	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Gökhan Kanal	Tapu Kadastro Genel Müdürü	Tapu Ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Gökhan Yılmaz	İmar ve Şehircilik Daire Başkanı	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Göksel Yüzügüllü	Daire Başkanı	Adalet Bakanlığı
Gülfetin Çelik	Prof.Dr./Denetleme Kurul Başkanı	YÖK
Gülsüm Yılmaz	Daire Başkanı	Zonguldak Belediyesi
Hacı Ahmet Çetinkaya	Harita Mühendisi/Başkan Yardımcısı	İskenderun Belediyesi (Hatay)
Hakan Sıralı	1.Sınıf Emniyet Müdürü	Emniyet Genel Müdürlüğü
Halis Nalbant	Genel Sekreter	Bilecik İl Özel İdaresi
Hamdi Elcuman	İnşaat Mühendisi/Etüt ve Projeler Daire Başkanı	Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Hamza Taşdelen	Başkan Yrd.	Afet ve Acil Durum Başkanlığı
Hande Alparslan	İnşaat Müh/Daire Başkan V.	TÜBİTAK
Harun Başbüyük	Daire Başkanı	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Hasan Akçin	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Hasan Hüseyin Can	Kocaeli Körfez Kaymakamı/Dr.	İçişleri Bakanlığı
Hasan Tural	Strateji Geliştirme Müdürü	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Hayati Çetin	Daire Başkan V.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
İbrahim Cem Şahinkaya	Diplomat	Dışişleri Bakanlığı
İbrahim Süha Karaboran	Daire Başkanı	Nüfus Ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
İlker Akbay	Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İlker Uykal	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İsmail Mutfak	Harita Mühendisi	İzmir Büyükşehir Belediyesi
İsmail Raci Bayer	Avrupa Birliği Yat.Dai.Bşk.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İsmail Tüzgen	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Kadir Gökçe	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Mustafakemalpaşa Belediyesi (Bursa)
Kadir Taner Eser	Şube Müdürü	Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Kemalettin Cengiz Tekinsoy	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Kenan Önalın	Bakanlık Müşaviri	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Levent Karagöl	Şehir Plancısı/İmar ve Şehircilik Müdürü	Kahramankazan Belediyesi (Ankara)
Levent Özdemir	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Leyla Doğan	Şehir Plancısı	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Lütfü Bilgin	Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
M. Bülent Üncü	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Ali Şimşek	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Ceylan	Bakan Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Gürbüz	Yüksek Mimar/Genel Müdür Yardımcısı	İlbank AŞ
Mehmet Kubat	Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Mustafa Satılmış	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Nazım Özer	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Özkan	Yüksek Fen Kurulu Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mehmet Teoman Yerlikaya	Genel Sekreter Yardımcısı	Erzincan İl Özel İdaresi
Meltem Yağan	Şehir Plancısı/Şube Müd.V.	Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
Mine Aşçı	Mimar/Başkan Yardımcısı	Söke Belediyesi (Aydın)
Muhammed Akgün	Daire Başkanı	Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
Muhammet Ali Şahin	Şehir Plancısı/Plan Proje Müdürü	Şahinbey Belediyesi (Gaziantep)
Muhammet Ecel	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Muharrem Gürleyen Gök	İstatistikçi	Türkiye İstatistik Kurumu
Murat Bayram	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Murat Genç	Harita Mühendisi/Emlak İstimlak Dairesi Başkanı	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Musa Can	Rehberlik ve Teftiş Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Musa Erdal	Kars Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü- Endüstri Mühendisi	Serhat Kalkınma Ajansı
Musap Ergüneş	Özel Kalem Müdürü	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Mustafa Bakır	Şehir Plancısı/Kentsel Dönüşüm Şube Müdürü	TOKİ
Mustafa Gül	Şehir Plancısı/Uzman	İstanbul Kalkınma Ajansı
Mücahit Demirtaş	Müşteşar Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Neslihan Sayılıgan	Daire Başkanı V./Bakanlık Müşaviri	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Nilay Özcan Eşin	Şehir Plancısı/İmar Ve Şehircilik Müdürü	Seferihisar Belediyesi (İzmir)
Nilüfer Büyükcörokak Dügeroğlu	Kadın ve Aile Hizmetleri Md. Yrd.	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Nuh Recep Şahin	Şehir Plancısı	Milli Eğitim Bakanlığı
Nurullah Osmanlı	Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisi/Daire Başkanı	Konya Büyükşehir Belediyesi
Oktay Özdemir	Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Olca Aydemir	Dr/Mimar	Vakıflar Bölge Müdürlüğü
Onur Atilla	Daire Başkanı	Sermaye Piyasası Kurulu
Orhan Kılınç	Daire Başkanı	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Ömer Alan	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ömer Ali Acar	Harita Mühendisi/Kent Estetiği Daire Başkanı	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Ömer Faruk Çelebi	Başkan Danışmanı	Hatay Büyükşehir Belediyesi
Ömer Karademir	Daire Başkanı	Hazine Müsteşarlığı
Özlem İnan	Planlama Uzman Yardımcısı	Kalkınma Bakanlığı
Pınar Zoral	Şube Müdürü V.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar	Müşteşar Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Prof.Dr. Mustafa Öztürk	Müşteşar	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Rabia Akkaya	Harita Mühendisi	Sağlık Bakanlığı
Ramazan Özinal	Genel Başkan	Türkiye Muhtarlar Federasyonu
Refik Tuzcuoğlu	Müşteşar Yardımcısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ruhi Ersoy	Doç. Dr./Mhp Mv.	TBMM
S.Hale Sarıkavun	Mimar	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Sadi Kızık	Strateji Geliştirme Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Saffet Güngör	Genel Sekreter Yardımcısı	Tokat İl Özel İdaresi

Sami Işık	Genel Sekreter	Adıyaman İl Özel İdaresi
Selahattin Özçelik	Kentsel Dönüşüm Müdürü	Meram Belediyesi (Konya)
Selami Keskin	Genel Sekreter Yardımcısı	Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Serdar Sağlam	Şehir Plancısı/Daire Başkanı V.	Samsun Büyükşehir Belediyesi
Sermet Başaran	Bakanlık Müşaviri	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Seval Duran	Mimar	Gökçeada Belediyesi
Sezayi Köse	Şehir Plancısı/Kentsel Tasarım Müdürü	Esenler Belediyesi (İstanbul)
Sinan Fidan	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Süleyman Karalı	Yüksek Şehir Plancısı	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Şafak Ağaçdiken	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Şebnem Beşe Canpolat	Daire Başkanı	TÜİK
Şengül Ün	Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Şiir Kılış	Doç Dr./Bilimsel Programlar Başuzmanı	TÜBİTAK
Teoman Mehmet Arslan	Şehir Plancısı/Şube Müdürü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Tuğçe Sönmez Saner	Dr./Şehir Plancısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ufuk Altunbaş	Şehir Plancısı/Şef	Beyoğlu Belediyesi (İstanbul)
Uğur Akgülller	Genel Sekreter Yardımcısı	Nevşehir İl Özel İdaresi
Vedad Gürgen	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Volkan İdris Sarı	Planlama Uzmanı	Kalkınma Bakanlığı
Yalçın Köksal Demir	Daire Başkanı	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
Yasemin Solmaz Şengül	Şehir Plancısı	Gaziosmanpaşa Belediyesi (İstanbul)
Yasin Kalem	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Yavuz Erdal Kayapınar	Genel Müdür	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Yusuf Büyük	İlbank Genel Müdürü	İlbank AŞ
Yusuf Ersel Tanrıöver	İnşaat Yüksek Mühendisi	Bornova Belediyesi (İzmir)
Zekeriya Sevim	Dr./Bakanlık Müşaviri	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Zeynep Afşören	Daire Başkanı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Toplam 324 Kişi

Genel Kurula Üye Veren Kurum ve Kuruluşlar Listesi

19 Mayıs Üniversitesi	İstanbul Teknik Üniversitesi
9 Eylül Üniversitesi	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Abdullah Gül Üniversitesi	İstanbul Üniversitesi
Akdeniz Üniversitesi	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Amasya Üniversitesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Ankara Üniversitesi	Kırklareli Üniversitesi
Atatürk Üniversitesi	Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi
Atılım Üniversitesi	Maltepe Üniversitesi
Bozok Üniversitesi	Marmara Üniversitesi
Cumhuriyet Üniversitesi	Mersin Üniversitesi
Çankaya Üniversitesi	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Ege Üniversitesi	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Erciyes Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi	Pamukkale Üniversitesi
Gazi Üniversitesi	Polis Akademisi Başkanlığı
Gebze YTÜ	Selçuk Üniversitesi
Hacettepe Üniversitesi	Süleyman Demirel Üniversitesi
Harran Üniversitesi	TOBB Üniversitesi
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	TODAİE
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Toros Üniversitesi
İstanbul Medipol Üniversitesi	Uludağ Üniversitesi

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	İstanbul İnşaatçılar ve Müteahhitler Derneği
Yıldız Teknik Üniversitesi	İstanbul Ticaret Odası
Akademi: 44	Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM)
	Kent Konseyleri Birliği
Akparti Çevre Şehir Kültür Başkanlığı	Kentsel Strateji
Akparti Yerel Yönetimler Başkanlığı	Keym Ltd. Şti.
Anahtar Proje	Kızılay
Antalya Kent Konseyi	Mahalli İdareler Derneği
Araştırmacı	Mimar Mimarlık
Barbata Mimarlık	Modül Planlama
BEKAM/Gaziantep Üniversitesi	MÜSİAD
BM Mülteciler Yüksek Komiserliği: UNHCR	Nun Mimarlık AŞ
Dem Mimarlık	On Tasarım Ltd. Şti.
Efekta Mimarlık	Piri Reis Hgcbds
Emlak Konut	Pusula İmar
Fikirtepe Platformu	Stüdyo Galata Ltd.
GYODER	Tarihi Kentler Birliği
Habitat Türkiye	TC Cumhurbaşkanlığı Başkanışmanlığı
Hassa Mimarlık	TEPAV
İbb İstanbul Ağaç ve Peyzaj AŞ	TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
İçişleri Bakanlığı	TMMOB Peyzaj Mimarlar Odası
İMSAD	TMMOB Şehir Plancıları Odası

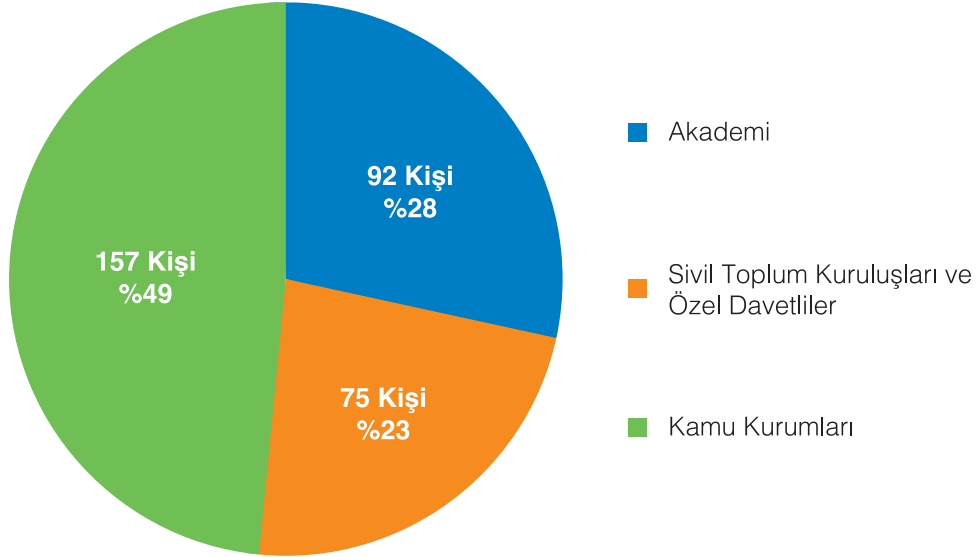
TOBB	Başbakanlık Türkiye Yatırım, Destek ve Tanıtım Ajansı
Türkiye Belediyeler Birliği	Beyoğlu Belediyesi (İstanbul)
Türkiye Muhtarlar Federasyonu	Bilecik İl Özel İdaresi
UCLG/MEWA	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Uluslararası Göç Örgütü/IOM	Bornova Belediyesi (İzmir)
Uluslararası Mimarlık Akademisi	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Utta Planlama	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği	Dışişleri Bakanlığı
Yenilem Proje Danış. Tic. AŞ	Diyanet İşleri Başkanlığı
Yeryüzü Mühendisleri Derneği	Emniyet Genel Müdürlüğü
Sivil Toplum Kuruluşları ve Özel Davetliler: 50	Erzincan İl Özel İdaresi
Adalet Bakanlığı	Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Adıyaman İl Özel İdaresi	Esenler Belediyesi (İstanbul)
Afet ve Acil Durum Başkanlığı	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Altındağ Belediyesi (Ankara)	Gaziosmanpaşa Belediyesi (İstanbul)
Ankara Büyükşehir Belediyesi	Gençlik ve Spor Bakanlığı
Ankara Kalkınma Ajansı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Antalya Büyükşehir Belediyesi	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	Gökçeada Belediyesi
Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	Hatay Büyükşehir Belediyesi
	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Hazine Müsteşarlığı	Samsun Büyükşehir Belediyesi
İçişleri Bakanlığı	Seferihisar Belediyesi (İzmir)
İlbank AŞ	Serhat Kalkınma Ajansı
İskenderun Belediyesi (Hatay)	Sermaye Piyasası Kurulu
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	Söke Belediyesi (Aydın)
İstanbul Kalkınma Ajansı	Şahinbey Belediyesi (Gaziantep)
İzmir Büyükşehir Belediyesi	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
Kahramankazan Belediyesi (Ankara)	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Kalkınma Bakanlığı	TBMM
Kayseri Büyükşehir Belediyesi	Tokat İl Özel İdaresi
Konya Büyükşehir Belediyesi	TOKİ
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Kültür ve Turizm Bakanlığı	TSE
Kütahya İl Özel İdaresi	TÜBİTAK
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	TÜİK
Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü	Türkiye İstatistik Kurumu
Melikgazi Belediyesi (Kayseri)	Türkiye İş Kurumu
Meram Belediyesi (Konya)	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
Milli Eğitim Bakanlığı	Vakıflar Bölge Müdürlüğü
Muğla Büyükşehir Belediyesi	Vakıflar Genel Müdürlüğü
Mustafakemalpaşa Belediyesi (Bursa)	YÖK
Nevşehir İl Özel İdaresi	Zonguldak Belediyesi
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü	
Osmaniye İl Özel İdaresi	
Safranbolu Belediyesi	
Sağlık Bakanlığı	

Kamu Kurumları: 80

Genel Kurula Üye Veren Kurum ve Kuruluşlar Listesi

Akademi	92
Sivil Toplum Kuruluşları ve Özel Davetliler	75
Kamu Kurumları	157
Toplam	324

Şehircilik Şûrası

Genel Kurul Programı

8-9 Kasım 2017

8 Kasım 2017

Yer: Cumhurbaşkanlığı Külliyesi

- 12.00-13.00** Açılışa Gelen Konukların Kaydı
13.00-14.30 Açılış Programı
Kısa Film Gösterimi
Açılış Konuşmaları
Sn. Mehmet Özhaseki
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı
Sn. Recep Tayyip Erdoğan
T.C. Cumhurbaşkanı

Yer: Sheraton Otel

- 15.00-15.30** Çay-kahve arası
15.30-17.30 1. Komisyon sunumu ve tartışmalar
17.30-19.30 2. Komisyon sunumu ve tartışmalar
19.30 Gala yemeği

9 Kasım 2017

Yer: Sheraton Otel

- 09.00-11.00** 3. Komisyon sunumu
ve tartışmalar
11.00-11.15 Çay-kahve arası
11.15-13.15 4. Komisyon sunumu
ve tartışmalar
13.15-14.15 Öğle Yemeği
14.15-16.15 Değerlendirme Paneli
16.15-16.30 Çay-kahve arası
16.30 Şura Sonuç Bildirgesinin
Çevre ve Şehircilik Bakanı
Sn. Mehmet Özhaseki
tarafından açıklanması

www.csb.gov.tr/projeler/sehirciliksurasi/